

Vlaams
Parlement

stuk **17** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 26 april 2013 (2012-2013)

Toelichtingen

bij de aanpassing van de middelenbegroting
en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2013

Algemene toelichting

INHOUD

1. INLEIDING	6
2. DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING	8
2.1. Samenvatting.....	8
2.2. Internationaal.....	8
2.2.1. Eurozone.....	8
2.2.2. Verenigde Staten	10
2.2.3. Japan.....	10
2.2.4. China en India	11
2.3. Vlaanderen	11
2.3.1. Productie.....	11
2.3.2. Binnen- en buitenlandse vraag	12
2.3.3. Investerings van de bedrijven	13
2.3.4. De consument	14
2.3.5. Arbeidsmarkt.....	14
3. DE MIDDELENBEGROTING.....	16
3.1. Inleidend overzicht	16
3.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen.....	18
3.2.1. Parameters	18
3.2.2. Resultaten	20
3.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid	23
3.3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	23
3.3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's	23
3.3.3. Dotatie voor universitair onderwijs voor buitenlandse studenten.	23
3.3.4. Dotatie voor de overname van de dienst van de verkeersbelastingen	23
3.4. Gewestelijke belastingen.....	24
3.5. Toegewezen ontvangsten	25
3.6. Andere ontvangsten.....	25
3.7. Lottomiddelen.....	25
3.8. Te consolideren instellingen.....	25
4. DE UITGAVENBEGROTING	28
4.1. Inleiding	28
4.2. De beleids- en betaalkredieten	29
4.2.1. Beleidskredieten	29
4.2.2. Betaalkredieten	32
4.2.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten.....	34
4.3. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen	35
4.4. Bespreking per beleidsdomein	37

4.4.1. Financiën en Begroting	37
4.4.2. Internationaal Vlaanderen	38
4.4.3. Economie, Wetenschap en Innovatie	38
4.4.4. Onderwijs en Vorming	38
4.4.5. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	39
4.4.6. Cultuur, Jeugd, Sport en Media	39
4.4.7. Werk en Sociale Economie.....	39
4.4.8. Landbouw en Visserij.....	40
4.4.9. Leefmilieu, Natuur en Energie	40
4.4.10. Mobiliteit en Openbare Werken	40
4.4.11. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	41
5. HET FINANCIËEL BEHEER	42
5.1. Schuldevolutie	42
5.1.2. Het begrotingssaldo in ESR-termen.....	42
5.1.3. Kredietverleningen en participaties	42
5.2. Herfinancieringsbehoeften.....	42
6. HET VORDERINGENSALDO	45

Lijst met tabellen

Tabel 1-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte (in duizend euro).....	7
Tabel 2-1: Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief.	8
Tabel 3-1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2013 (in duizend euro).....	16
Tabel 3-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2013 (in duizend euro)	17
Tabel 3-3: Volledig parameteroverzicht.....	19
Tabel 3-4: Samengevoegde en gedeelde belastingen, inclusief afrekeningen (in miljoen euro)	20
Tabel 3-5: De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)	21
Tabel 3-6: Afrekening 2012 (in duizend euro)	22
Tabel 3-7: Sensitiviteit (in duizend euro).....	23
Tabel 3-8: Gewestelijke belastingen 2013 (in duizend euro)	24
Tabel 3-9: Te consolideren instellingen (in duizend euro).....	25
Tabel 4-1: Saldiberekening – Beleidskredieten ministeries (in duizend euro)....	30
Tabel 4-2: Saldiberekening – Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro).....	31
Tabel 4-3: Saldiberekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro).....	31
Tabel 4-4: Saldiberekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)....	32
Tabel 4-5: Saldiberekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro).....	33
Tabel 4-6: Saldiberekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro).....	33
Tabel 4-7: Beleidskredieten per beleidsdomein (in duizend euro).....	35
Tabel 4-8: Betaalkredieten per beleidsdomein (in duizend euro).....	36
Tabel 5-1: Ingeschreven ESR-8-ontvangsten en -uitgaven BA 2013 (in duizend euro).....	43
Tabel 5-2: Herfinancieringsbehoeften BA 2013 (in duizend euro).....	44
Tabel 6-1: Saldiberekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro).....	46
Tabel 6-2: Saldiberekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro).....	46
Tabel 6-3: Saldiberekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro).....	46
Tabel 6-4: Saldiberekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro).....	47
Tabel 6-5: Oversijpelingeffecten van 2013 naar 2012 (in duizend euro)	47
Tabel 6-6: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht	49

Lijst met figuren

Figuur 2-1: Economic sentiment indicator, België, Duitsland en de eurozone, januari 2007 – maart 2012.....	9
Figuur 2-2: BBP in kettingeuro's (indices, 2de kwartaal 2009 = 100), België, buurlanden, eurozone, VSA en Japan, 2de kwartaal 2009 – 4de kwartaal 2012	10
Figuur 2-3: Globale Vlaamse conjunctuurcurve, januari 2007 – maart 2013...	12
Figuur 2-4: Vlaamse Conjunctuurcurve voor de diensten aan ondernemingen, januari 2007 – maart 2013	12
Figuur 2-5: Vlaamse goederenuitvoer en buitenlandse vraag, januari 2007 – maart 2013	13
Figuur 2-6: Vlaamse consumentenvertrouwen en vooruitzichten spaarvermogen, januari 2007 – maart 2013	14
Figuur 2-7: Seizoengezuiverde werkloosheidsgraad, januari 2007 – maart 2013, in %.....	15
Figuur 3-1: Relatieve aandelen van de ESR-gecorrigeerde middelen 2013	17
Figuur 3-2: Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)	20
Figuur 4-1: Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro).....	34
Figuur 4-2: Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein BA 2013 (in duizend euro).....	36

1. INLEIDING

Bij de begrotingsaanpassing 2013 wordt de Vlaamse regering geconfronteerd met minder gunstige parameters, zoals weergegeven in de meest recente economische begroting van het Federale Planbureau. Zo daalt de verwachte economische groei van 0,7% bij de begrotingsopmaak 2013 naar 0,2% en daalt de verwachte evolutie van de consumptieprijsindex van 1,8% naar 1%. Ook de effectieve groei en de evolutie van de consumptieprijsindex in 2012 blijken lager uit te vallen dan ingeschat bij de begrotingsopmaak 2013, m.n. -0,2% en 2,84% i.p.v. van -0,1% en 2,9%. De bijstelling van de cijfers 2012 betekent ook dat er een lagere basis is voor de berekening van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor 2013 en ook de afrekening 2012 wordt kleiner.

Alle effecten samen zorgen ervoor dat de federale dotaties met 316 miljoen afnemen in vergelijking met de begrotingsopmaak. De som van de gewestbelastingen en de eigen niet-fiscale ontvangsten blijven op peil. Dit is enerzijds te wijten aan het feit dat de gewestbelastingen reeds zeer conservatief zijn ingeschat bij de begrotingsopmaak en anderzijds door een efficiënte inning van de eigen gewestbelastingen.

Het effect van de ontvangstendaling van 316 miljoen euro op de bruto-beleidsruimte wordt getemperd door een verhoging van de ingeschatte onderbenutting met 240 miljoen euro, tot een uiteindelijke negatieve bruto-beleidsruimte van 81 miljoen euro.

Tegenover deze negatieve bruto-beleidsruimte staan een aantal meevallers aan uitgavenzijde.

De gedaalde inflatie heeft immers niet alleen een effect aan ontvangstenzijde maar ook aan uitgavenzijde. Zo kunnen de loonkredieten buiten het systeem van de indexprovisie met 80 basispunten gedesindexeerd worden wat een meevaller van 16,5 miljoen euro impliceert.

Op basis van een secure evaluatie van de kredietbehoeften bij constant beleid dalen de uitgaven voor de kostendrijvers met 129,3 miljoen euro.

Ook de betaalbehoeften werden minutieus geanalyseerd waardoor de betaalkredieten met 100,3 miljoen euro neerwaarts bijgesteld worden.

De negatieve bruto- beleidsruimte wordt aldus een positieve netto beleidsruimte ten belope van 165,1 miljoen euro die omgezet worden in bijkomende beleidsimpulsen.

Zo wordt er onmiddellijk een buffer aangelegd van 150 miljoen euro in beleids- en betaalkredieten waarmee tegenvallende economische groei of extra uitgaven kunnen opgevangen worden.

De spijziging van het FFEU-beleidskrediet is 14,4 miljoen euro hoger dan bij de begrotingsopmaak 2013 ingeschat. Binnen het FFEU worden er ook voor 10,1 miljoen euro aan extra betaalkredieten voorzien.

Tegelijk met de 24 miljoen euro uit het FFEU voor scholenbouw, wordt ook 22,4 miljoen euro bij de vastleggingsmachtigingen van Agion en GO! gevoegd, zodat er voor 46,4 miljoen euro extra wordt geïnvesteerd in scholenbouw. Binnen het FFEU wordt ook 100 miljoen uitgetrokken voor gevaarlijke punten en extra onderhoud van de wegen, 5 miljoen voor sportinfrastructuur en 10 miljoen voor investeringen in onroerend erfgoed.

Het resterend overschot van 5 miljoen euro wordt ingezet voor het bestrijden van de jeugdwerkloosheid.

De Vlaamse regering heeft afspraken gemaakt om de economische reconversie in Limburg volop te ondersteunen met een extra krediet in het kader van het SALK plan ten belope van 24 miljoen euro.

Daarnaast mogen 58 miljoen euro aan vastleggingen binnen het Hermesfonds herbestemd worden en wordt er een kapitaalsverhoging voorzien van 100 miljoen euro in de Limburgse Reconversie maatschappij waarvan er in 2013 20 miljoen euro volstort zal worden.

Tot slot wordt nog een extra buffer van 100 miljoen euro beleidskrediet ingeschreven om – in het licht van de monitoring – naar het einde van het jaar toe flexibel oplossingen te bieden voor dringende noden.

Tabel 1-1: Creatie en aanwending bruto beleidsruimte (in duizend euro)

Bruto beleidsruimte t.o.v. BO 2013		In duizend euro	
Samengevoegde en gedeelde belastingen (incl overige dotaties)			-316.093
Gewestbelastingen			-10.779
Andere ontvangsten			10.867
Instellingen consolidatieperimeter			-321
Totale ontvangsten			-316.326
Stijging verwachte onderbenutting			239.630
Opbouw verwacht overschot			-4.350
TOTAAL bruto-beleidsruimte t.o.v. BO 2013			-81.046
Aanwending bruto beleidsruimte BA 2013			
		Beleid	Betaal
Desindexatie 0,8% lonen buiten provisie		-16.520	-16.520
Allerhande kostendrijvers Beleid = Betaal, waaronder :		-129.312	-129.312
	<i>Rente</i>	-13.368	-13.368
	<i>Loonmodel onderwijs</i>	-39.264	-39.264
	<i>Aquafinfactuur drinkwatermaatschappijen</i>	-52.808	-52.808
	<i>Zorgfonds</i>	-9.406	-9.406
Bijkomende beleidsimpulsen		215.780	165.131
	<i>VAK/VEK-buffer</i>	150.000	150.000
	<i>bestrijden jeugdwerkloosheid</i>	5.000	5.000
	<i>FFEU</i>	14.380	10.131
	<i>Investerings in scholenbouw</i>	22.400	
	<i>SALK</i>	24.000	
Evolutie betaalkredieten, waaronder :			-100.345
	<i>Urencontingent gezinszorg</i>		-10.000
	<i>Hermes</i>		-28.000
	<i>VLIF</i>		-7.710
	<i>IWT</i>		-19.362
	<i>Monumentenzorg</i>		-9.400
	<i>Toerisme</i>		-6.354
Specifieke evoluties beleidskredieten		198.559	
	<i>VAK-buffer</i>	100.000	
	<i>responsabiliseringsbijdrage</i>	62.000	
	<i>kapitaalsubsidies VMSW huur (FS3)</i>	36.559	
TOTAAL Aanwending bruto-beleidsruimte t.o.v. BO 2013		268.507	-81.046

2. DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING

2.1. Samenvatting

De conjunctuur in de eurozone stond op een laag peil in 2012. De financieel-economische moeilijkheden waarmee een aantal perifere eurolanden geconfronteerd worden tastten het vertrouwen bij consumenten en producenten aan. De moeilijkheden zijn ook vandaag nog niet voorbij, getuige de recente problemen in Cyprus. Toch zijn er signalen dat de conjunctuur lichtjes herstelt (economic sentiment indicator van de eurozone). De oplopende werkloosheidscijfers in de eurozone zijn een pijnpunt.

Ook de Vlaamse globale conjunctuurindicator staat vrij laag. Maar de daling van de afgelopen maanden lijkt gestopt. De matige binnen- en buitenlandse vraag nopen niet tot grootse investeringsplannen. De zwakke conjunctuur weerspiegelt zich in de arbeidsmarkt met een toename van het aantal werklozen in vergelijking met vorig jaar en minder werkaanbiedingen.

2.2. Internationaal

Tabel 2-1: Reële groei van het BBP (in %). Realisaties en vooruitzichten. België in internationaal perspectief.

	Realisaties 2012	Vooruitzichten 2013			Vooruitzichten 2014		
		OESO	IMF	Europese Commissie	OESO	IMF	Europese Commissie
België	-0,2	0,5	0,2	0,2	1,6	1,2	1,5
Nederland	-1,0	0,2	-0,5	-0,6	1,5	1,1	1,1
Duitsland	0,7	0,6	0,6	0,5	1,9	1,5	2,0
Frankrijk	0,0	0,3	-0,1	0,1	1,3	0,9	1,2
Eurozone	-0,6	-0,1	-0,3	-0,3	1,3	1,1	1,4
VK	0,3	0,9	0,7	0,9	1,6	1,5	1,9
VSA	2,2	2,0	1,9	1,9	2,8	3,0	2,6
Japan	2,0	0,7	1,6	1,0	0,8	1,4	1,6
China	7,8	8,5	8,0	8,0	8,9	8,2	8,1
India	4,0	5,9	5,7	5,8	7,0	6,2	6,6

Bron: Europese Commissie (Winter 2013 Forecast), IMF (World Economic Outlook April 2013), OESO (Perspectives économiques de l'OCDE, N° 92, novembre 2012).

2.2.1. Eurozone

Door de maatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB) en de Europese Commissie is het renteverval (spread) tussen de Europese probleemlanden en Duitsland aanmerkelijk gedaald, wat bewijst dat het vertrouwen in de toekomst van de monetaire unie is toegenomen. Ook de koersen op de aandelenmarkten zijn gestegen. Toch is de kredietverlening aan bedrijven en huishoudens verder afgenomen, vooral als gevolg van de situatie in de periferie, maar ook als gevolg van de vooralsnog zwakke macro-economische toestand in de eurozone als geheel. Dat de crisis nog niet definitief is overwonnen blijkt ook uit de werkloosheidscijfers. Deze hebben hun hoogste peil bereikt sinds de invoering van de euro, althans voor de eurozone als geheel.

De Economic Sentiment Indicator (ESI) is een samenvattende maat voor het conjunctuurverloop bij producenten en consumenten (figuur 2-1). Sedert het najaar van 2012 is een licht stijgende tendens in

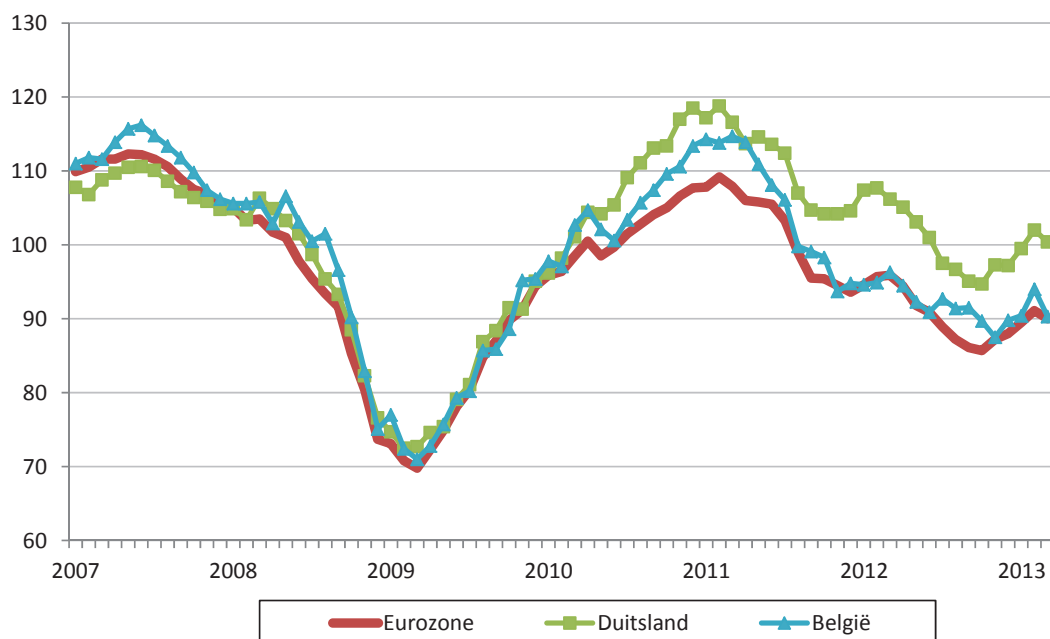
de eurozone vast te stellen, hoewel de ESI zich nog op een laag niveau bevindt. De indicator daalde in maart 2013 echter met 1,1 punten tot 90,0. De daling was voornamelijk het gevolg van het zwakkere vertrouwen in de kleinhandel, de diensten, de industrie en in mindere mate in de bouw. Het consumentenvertrouwen bleef stabiel. Opmerkelijk is de grote divergentie tussen de ESI-waarde voor enerzijds Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, die zich nagenoeg op het lange termijn gemiddelde bevonden, en anderzijds de lagere waarden voor de overige buurlanden, waaronder België.

Het bbp van de eurozone daalde in het vierde kwartaal van 2012 met 0,6% ten opzichte van het vorige. Dat betekent dat de eurozone reeds vijf kwartalen na elkaar een negatieve groei vertoont. De zwakke prestatie in het vierde kwartaal kwam door een sterke achteruitgang van de consumptieve bestedingen (-0,4%) en de investeringen (-1,1%). Naast de industrie en de bouw deden de financiële instellingen en de zakelijke diensten het slecht. Alleen informatie en communicatie en de overheidssector (in ruime zin) zorgden nog voor een positieve groei bijdrage in het vierde kwartaal van 2012.

Sedert het dieptepunt van de crisis in het tweede kwartaal van 2009 kon Duitsland zich het best herpakken (figuur 2-2). Duitsland deed het ook beter dan de VSA en Japan. Er zij echter opgemerkt dat Duitsland in 2009 ook de sterkste terugval van het bbp kende als gevolg van de financieel-economische crisis.

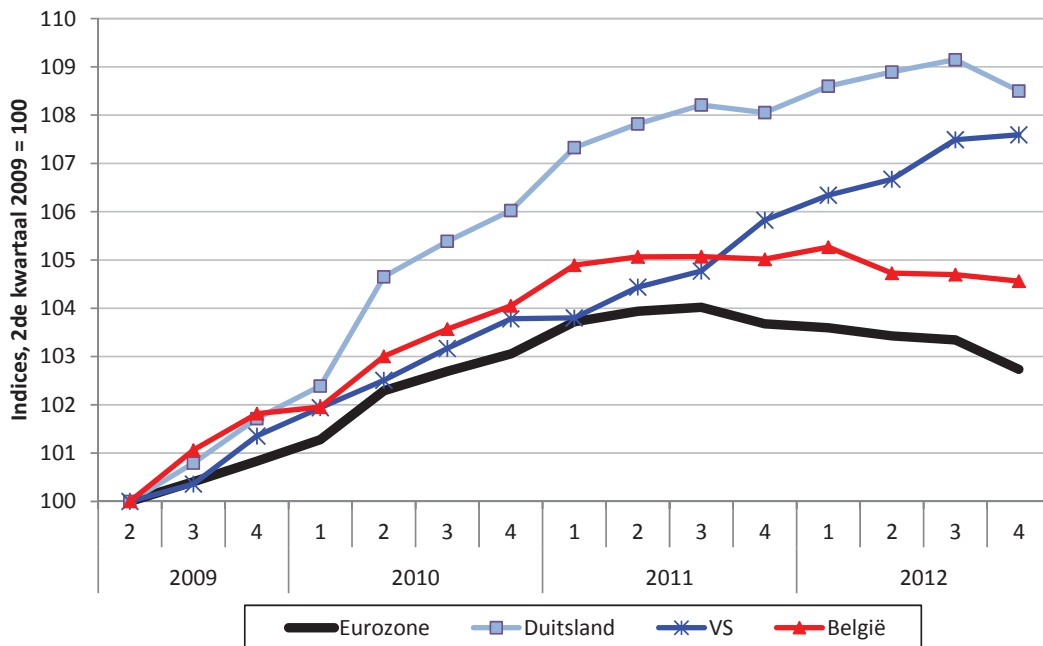
Het bbp van de eurozone daalde in 2012 met 0,6% reëel. Ook voor 2013 verwachten zowel de OESO, het IMF als de Europese Commissie een recessie (gaande van -0,1% tot -0,3%, zie tabel 2-1). Voor 2014 wordt een bescheiden groei van 1,1% tot 1,4% voorspeld. Het verloop voor de verdere toekomst is afhankelijk van de mate waarin politieke en monetaire autoriteiten een evenwicht zullen vinden tussen noodzakelijke stimuli voor de economie en een slagkrachtig beleid (volgehouden sanering van de banken en de begrotingen, werken aan overkoepelende monetaire en bancaire toezichtsmechanismen,...). Dat moet het vertrouwen aanwakkeren.

Figuur 2-1: Economic sentiment indicator, België, Duitsland en de eurozone, januari 2007–maart 2012

Bron: Europese Commissie.

Figuur 2-2: BBP in kettingeuro's (indices, 2de kwartaal 2009 = 100), België, buurlanden, eurozone, VSA en Japan, 2de kwartaal 2009 – 4de kwartaal 2012

Bron: Eurostat.

2.2.2. Verenigde Staten

Alhoewel de ‘fiscal cliff’ of begrotingsravijn is voorkomen, is de Amerikaanse begroting sinds maart onderworpen aan een wettelijk voorzien ‘sequester’ dat strenge saneringsmaatregelen oplegt. Bovendien blijft het - eveneens wettelijke - schuldenplafond van kracht, dat in de loop van dit jaar zal moeten worden verhoogd. De Fed doet er intussen alles aan om de economie te stimuleren. In tegenstelling tot de eurozone is in de VS de kredietverlening wel toegenomen. Ook de woningprijzen zijn weer gestegen. De werkloosheidsgraad blijft dalen en bedraagt in maart 7,6% van de beroepsbevolking.

De prestaties van de Amerikaanse economie zijn duidelijk beter dan deze van de eurozone en Japan. Van een recessie is in de VS geen sprake. Toch was er in het laatste kwartaal 2012 een nulgroei van het bbp (kwartaal-op-kwartaal). Over het gehele jaar 2012 groeide het bbp evenwel met 2,2%. Anders dan in de eurozone konden consumptie en vooral investeringen positieve groeicijfers voorleggen (1,9% en 9,8%). De soberheidspolitiek zorgt er wel voor dat de overheidsbestedingen krompen met 1,7% en dus een rem zetten op het bbp. Er zij opgemerkt dat de VS nog steeds een deficit op de lopende rekening met het buitenland noteert.

De vooruitzichten gaan ervan uit dat het schuldenplafond kan doorbroken worden. Dan zou de Amerikaanse economie na een groei van 1,9 à 2,0% in 2013, een groeitempo kunnen halen van 2,6% tot 3,0% in 2014 (tabel 1).

2.2.3. Japan

De tsunami van 2011 noodzaakte herstelwerkzaamheden en investeringen in de heropbouw van de infrastructuur. De Japanse centrale bank zorgde voor een monetaire versoepeling, waardoor de yen sterk in waarde is gedaald. Ook kent het land een krachtige budgettaire stimulus, goed voor 1,5% van

het bbp in het begrotingsjaar 2013-2014. Dat zorgde mede voor een behoorlijke groei van de Japanse economie in 2012 (+ 2,0%), zij het dat dit vooral te wijten was aan de eerste jaarhelft. Dankzij het gevoerde budgettaire en monetaire beleid en de toename van de uitvoer worden ook voor 2013 en 2014 groeicijfers verwacht, weliswaar minder sterk dan in de VS. In 2013 zou de bbp-groei afzakken tot 0,7% à 1,6% en in 2014 tot 0,8% à 1,6% (tabel 2-1).

2.2.4. *China en India*

De Chinese economie kende een lichte afkoeling in 2012 (bbp-groei van 7,8%) omwille van een teruglopende export en weinig soelaas van de binnenlandse vraag. Maar de bbp-groei zou opnieuw stijgen tot 8% à 9% in 2013 en 2014. India kende een duidelijk zwakkere groei in 2012 (4,0%) dan in 2011 (7,7%). Een aantrekkende uitvoer en consumptie zouden de groei voor 2013 in de buurt van 6% moeten brengen. Voor 2014 variëren de groeiverwachtingen van 6,2% tot 7,0% (tabel 2-1).

2.3. Vlaanderen

De Vlaamse conjunctuur komt hierna aan bod aan de hand van een reeks indicatoren die als volgt gegroepeerd werden: ‘productie’ (globale conjunctuurcurven, industriële productie, activiteitsindicatoren), ‘bestellingen en uitvoer’ (binnenlandse vraag, uitvoer), ‘investeringen’ (voorraadpeil, vraagvooruitzichten, capaciteitsbezetting, investeringsvooruitzichten), ‘de consument’ (consumentenvertrouwen en deelindicatoren) en ‘arbeidsmarkt’ (uitzendarbeid, vacatures, aantal werkzoekenden, werkgelegenheidsvooruitzichten).

2.3.1. *Productie*

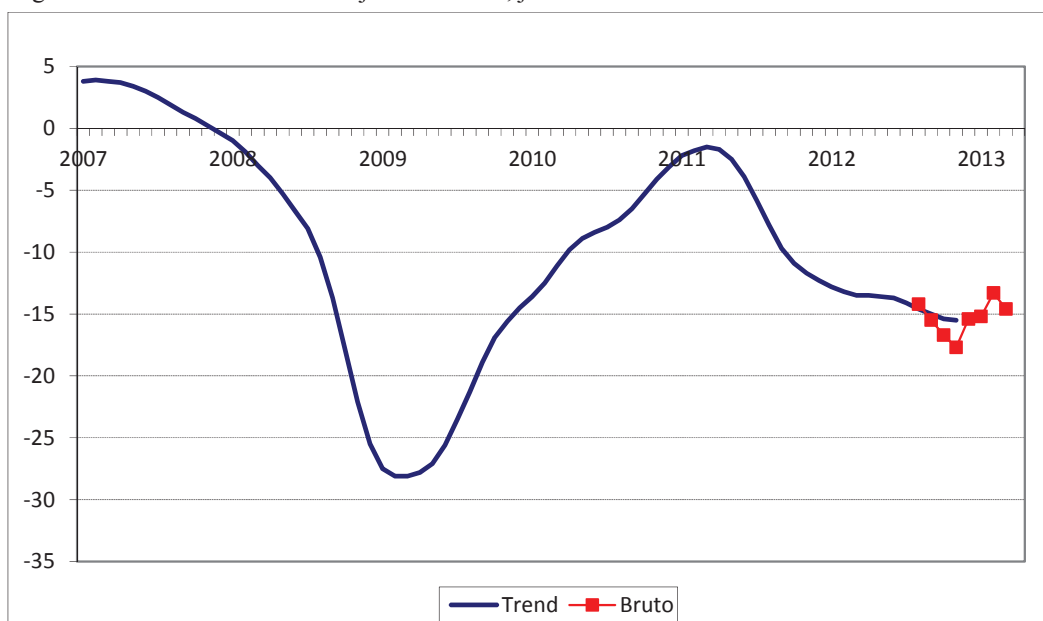
Waar de Vlaamse economie nog een behoorlijk groeicijfer kon voorleggen in 2011 (bbp groei: +2,0%), was dat in 2012 niet meer het geval. De eurocrisis zorgde voor wantrouwen bij producenten en consumenten en de export liep terug. In 2012 zou de Vlaamse economie volgens HERMREG dan ook zowat gestabiliseerd zijn (-0,1%). In 2013 zou er opnieuw een - eerder bescheiden - groei zijn (+0,8%).

De Vlaamse globale conjunctuurcurve staat in maart 2013 vooralsnog op een laag peil (figuur 2-3). Het goede nieuws is dat de curve niet verder meer daalt, maar zich lijkt te stabiliseren.

Dit beeld geldt ook voor de Vlaamse industrie waar het productietempo eerder laag is (hoewel het dieptepunt van begin 2009 niet bereikt wordt). Uit de jaarcijfers van ADSEI blijkt dat de productie het sterkst terugliep in de categorie van de investeringsgoederen (-5,8% in 2012). Enkel de bedrijven uit de groep van de niet-duurzame consumptiegoederen (zoals voeding, kleding) konden hun productie uitbreiden in 2012 (+2,7%).

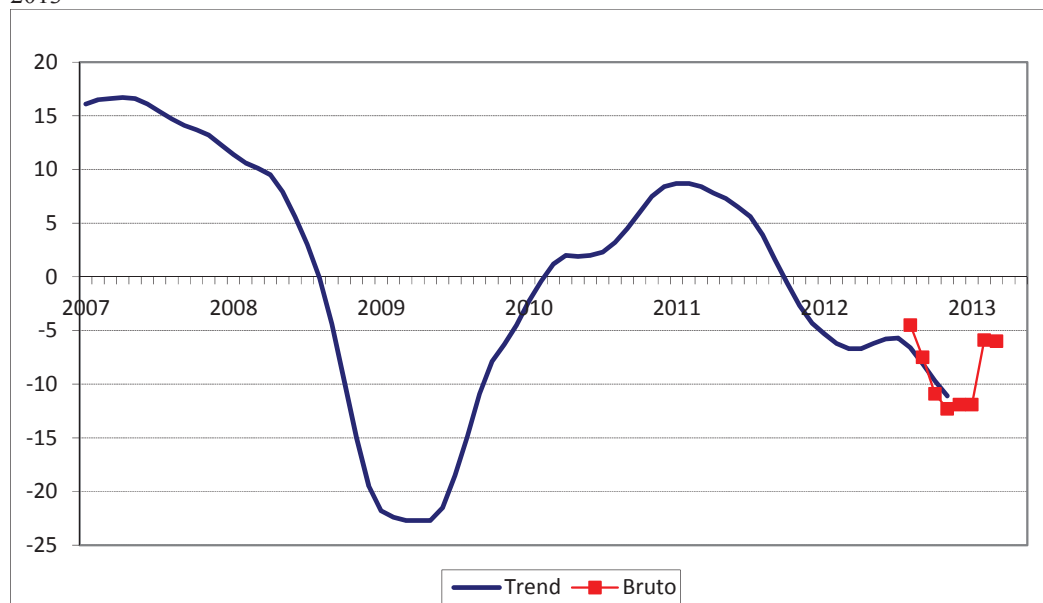
De conjunctuur is het verst teruggevallen in de handel. Maar ook daar doen de recentere brutowaarden vermoeden dat het ergste achter de rug is. In de sector van de ruwbouw is de curve reeds in september 2012 terug aan een opwaartse beweging begonnen. De jaarproductie van de bouw lag in 2012 immers 3,2% hoger dan een jaar eerder (ADSEI). Maar het herstel is broos, afgaande op de brutowaarden van januari tot maart 2013. In de diensten aan bedrijven ten slotte, is de trend van de conjunctuur als enigste nog neerwaarts (figuur 2-4). De twee laatste brutowaarden van februari en maart 2013 zijn weliswaar beter maar dat kan de trend vooralsnog niet keren.

Figuur 2-3: Globale Vlaamse conjunctuurcurve, januari 2007 – maart 2013

Bron: NBB.

Figuur 2-4: Vlaamse Conjunctuurcurve voor de diensten aan ondernemingen, januari 2007 – maart 2013

Bron: NBB.

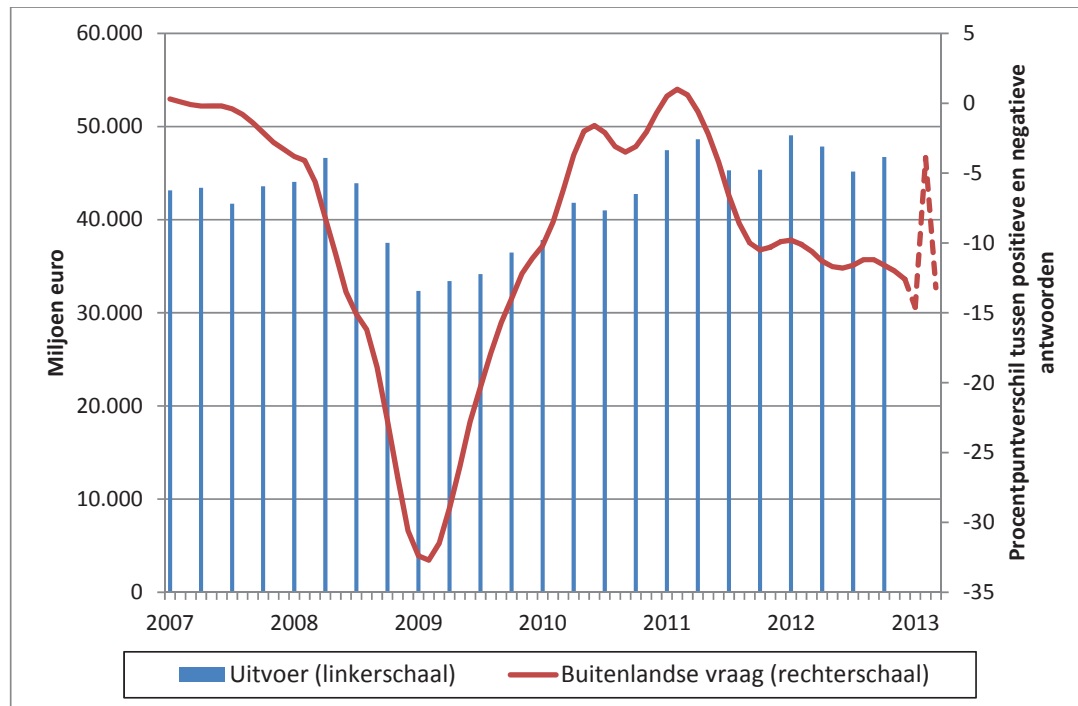
2.3.2. Binnen- en buitenlandse vraag

De zwakke vraagvooruitzichten vormen de achillespees van het economische herstel. In de industrie, en nog meer in de handel en de ruwbouw zijn de orders of bestellingen zwak te noemen.

De Vlaamse uitvoer steeg in werkelijke prijzen met 2,6% in 2012. In reële termen stemt dat overeen met een quasi nulgroei. Vooral het tweede en derde kwartaal van 2012 waren slecht met negatieve

groecijfers van -1,6% en -0,2% op jaarbasis. In het vierde kwartaal van 2012 was er een teken van beterschap (+3,1% ten opzichte van het 4de kwartaal van 2011).

Figuur 2-5: Vlaamse goederenuitvoer en buitenlandse vraag, januari 2007 – maart 2013

Bron: NBB.

2.3.3. Investerings van de bedrijven

Belangrijke factoren die de investeringsbeslissing beïnvloeden zijn het huidige voorraadpeil, de bezettingsgraad van het productievermogen en de vraagvooruitzichten.

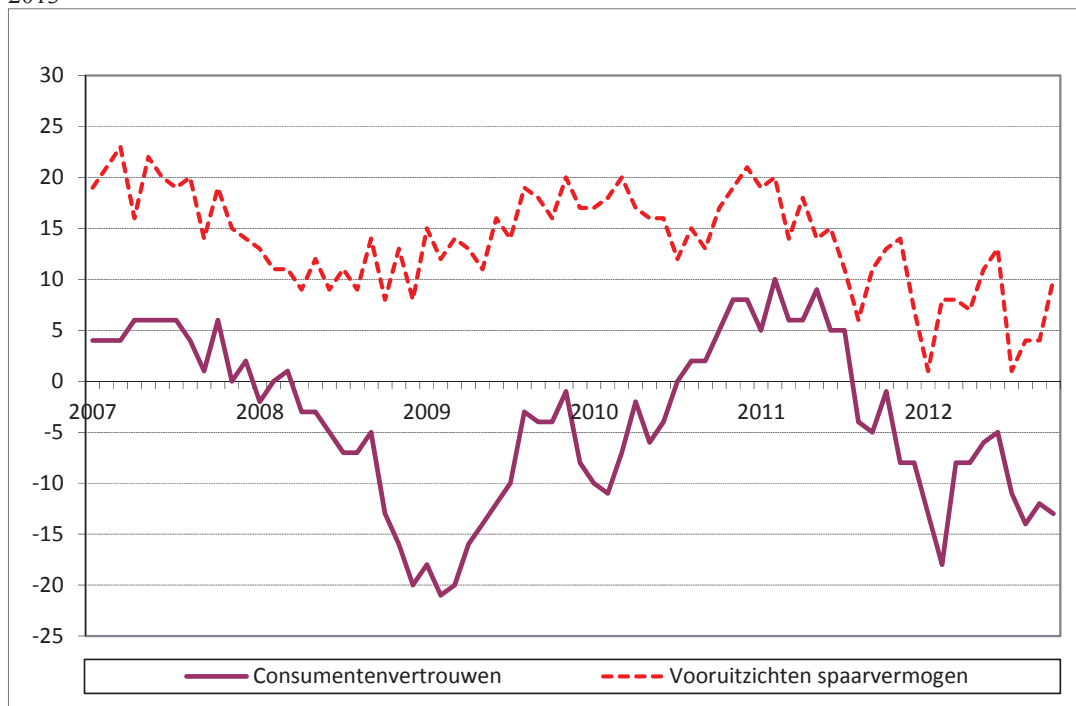
Het voorraadpeil nam gaandeweg 2012 toe tot in september. Nadien was er een afzwakking. Volgens de recentste brutowaarden komt daarin geen verandering. Bij het begin van het eerste kwartaal van 2013 bedroeg de bezetting van het productievermogen (exclusief voeding) 73,7% in de Vlaamse industrie. Dat is nu het derde kwartaal op rij dat de bezettingsgraad afneemt. Het huidige niveau is laag. Het lange termijngemiddelde sedert de start van de reeks in het voorjaar van 1988 bedraagt immers 81,1% en enkel het tweede kwartaal van 2009 liet een nog lagere waarde zien dan vandaag. De Vlaamse ondernemers denken ten slotte niet dat de vraag in de nabije toekomst zal aantrekken. Het enige lichtpunt is dat de vraagvooruitzichten recent niet verder verslechteren. Samengevat kunnen de afnemende voorraden een aanzet zijn om te investeren in productievermogen, maar de lage bezettingsgraad en de lage marktvraag laten niet uitschijnen dat dat zal gebeuren.

Toch gaven de Belgische industriële bedrijfsleiders volgens de NBB investeringsenquête aan hun investeringsvolume met goed 19% uit te breiden in 2013 (in werkelijke prijzen). Het ging om de najaarsenquête van 2012. Maar de ervaring leert dat bedrijfsleiders dan meestal te optimistisch zijn omtrent hun investeringsplannen.

2.3.4. De consument

Het Vlaamse consumentenvertrouwen nam toe in de lente van 2012, maar brokkelde alweer af tijdens de zomermaanden (figuur 2-6). De waarde voor november 2012 was fors slechter. De invloed van de sluiting van Ford Genk woog dan immers op het consumentenvertrouwen. Dat pessimisme bleef sindsdien aan. De opleving in de maand februari 2013 vormde een uitzondering, want maart 2013 was alweer minder goed. Deze negatieve stemming wordt in belangrijke mate gevoed door de slechte macro-economische vooruitzichten. Zowel de economische toestand als de werkloosheid gaan volgens de consument de verkeerde kant op. De Vlamingen maken zich opnieuw zorgen om hun financiële situatie, net zoals in het recessiejaar 2009. Anders dan tijdens de financieel-economische crisis zijn de Vlamingen nu ook pessimistisch omtrent hun spaarvermogen.

Figuur 2-6: Vlaamse consumentenvertrouwen en vooruitzichten spaarvermogen, januari 2007 – maart 2013

Bron: NBB.

2.3.5. Arbeidsmarkt

Eind maart 2013 telde het Vlaamse Gewest 211.701 niet-werkende werkzoekenden (NWWZ); dat zijn er 8% meer op jaarbasis. Het is vooral de mannelijke werkloosheid (+11,7%) die toeneemt. De industrie blijkt daarbij zwaarder getroffen dan de dienstensectoren. Voorts remmen de krimpende vacaturemarkt en de teruglopende uitzendactiviteit jongeren af in het vinden van een (eerste) baan. De jeugdwerkloosheid verhoogde dan ook met 13,5%. Maar de werkzoekende 50-plussers lieten een lichte daling optekenen (-0,8%). De leeftijdsgrens voor activering werd recent opgetrokken tot 58 jaar. De werkloosheidsgraad nam toe in de loop van 2012; er zijn vooralsnog geen tekenen van een daling in 2013 (figuur 2-7).

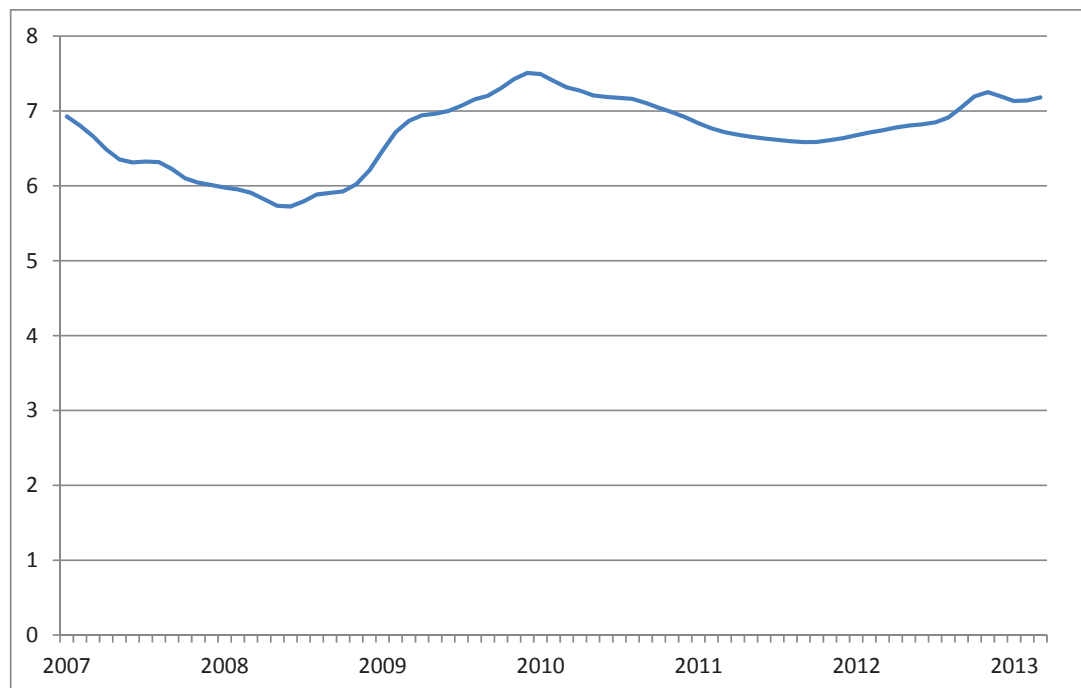
Het aantal ontvangen werkaanbiedingen van de VDAB kwam op 23.014 in maart 2013. Dat zijn er jaar-op-jaar 3,7% minder. Ook over de voorbije 12 maanden heeft de VDAB minder vacatures ontvangen (-13,7% minder dan in de periode april 2011 - maart 2012). De kleinste krimp over die

tijdspanne, was terug te vinden bij de vraag naar hooggeschoolden (-9,9%). Het aantal vacatures voor laaggeschoolden of waarin geen studievereiste gesteld wordt, liet de grootste klim (-16,2%) optekenen.

Ook in de uitzendactiviteit is de conjunctuurverslechtering waarneembaar. Vanaf de tweede jaarhelft van 2011 dalen de groeicijfers van de uitzendactiviteit kwartaal na kwartaal en ook in het laatste trimester van 2012 verminderen de gepresteerde uitzendingen met -0,9% in vergelijking met het derde trimester van 2012 (seizoengezuiverd). Deze afname kwam enkel op rekening van de arbeiders; de activiteit in het bediendeselement liet een zeer lichte kwartaalgroei optekenen.

De werkgelegenheidsvooruitzichten zijn in elke sector zwak. Vooral in de handel en in de ruwbouw is het niveau van de curve laag. Recentere brutowaarden laten uitschijnen dat het pessimisme niet verder meer zal toenemen.

Figuur 2-7: Seizoengezuiverde werkloosheidsgraad, januari 2007 – maart 2013, in %

Bron: VDAB, bewerking SVR.

Afkortingen

ADSEI: Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
 ECB: Europese Centrale Bank
 EMU: Economische en Monetaire Unie
 FPB: Federaal Planbureau
 HERMREG: Harmonised Econometric Research for Modeling REGions
 IMF: Internationaal Monetair Fonds
 INR: Instituut voor de Nationale Rekeningen
 NBB: Nationale Bank van België
 OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
 SVR: Studiedienst van de Vlaamse Regering
 VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

3. DE MIDDELENBEGROTING

3.1. Inleidend overzicht

Tabel 3-1 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen 2013 in grote rubrieken. In de volgende paragrafen worden de grote rubrieken kort toegelicht.

Tabel 3-1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2013 (in duizend euro)

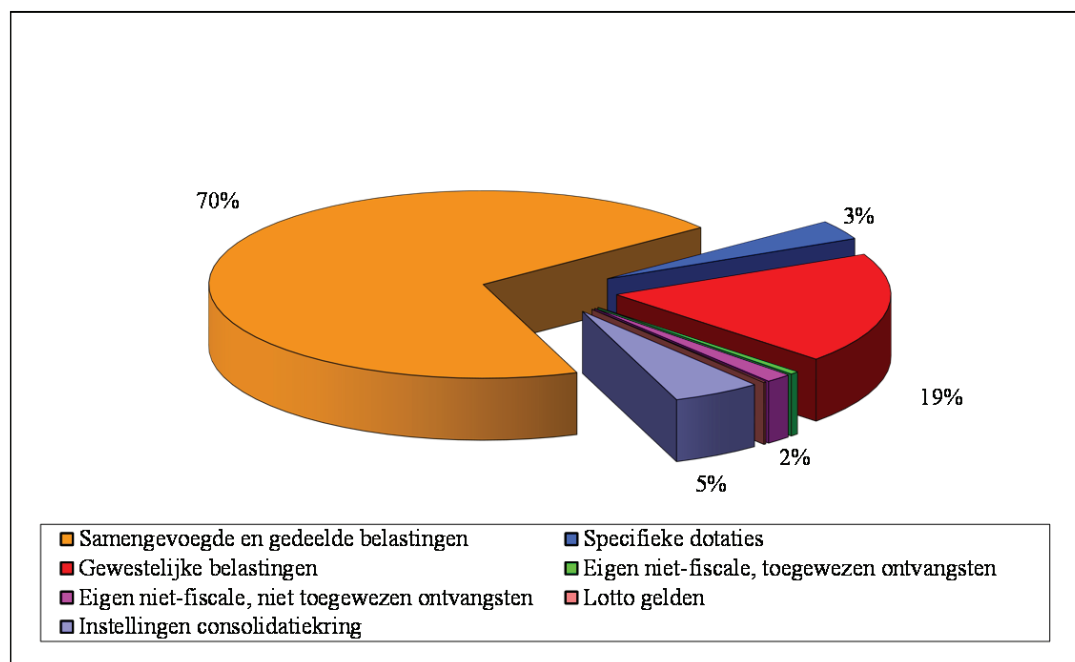
	BO 2013	BA 2013	BA 2013 - BO 2013	BA 2013 - BO 2013 (%)
Samengevoegde en gedeelde belastingen	19.276.276	18.965.916	-310.360	-1,6%
Specifieke dotaties	899.051	893.318	-5.733	-0,6%
Gewestelijke belastingen	5.187.154	5.176.375	-10.779	-0,2%
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	127.497	136.650	9.153	7,2%
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	413.296	415.010	1.714	0,4%
Lotto gelden	36.825	36.825	0	0,0%
Instellingen consolidatiekring	1.407.950	1.407.429	-521	0,0%
Totaal	27.348.049	27.031.523	-316.526	-1,2%

Voor het begrotingsjaar 2013 worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten op 27,0 miljard euro begroot. Dat is 0,3 miljard euro of 1,2% minder dan bij de begrotingsopmaak 2013 die op 27,3 miljard euro uitkwam. Ten opzichte van de tweede begrotingsaanpassing 2012 houden deze cijfers een toename in van respectievelijk 0,3 miljard euro en 1,2%.

Figuur 3-1 toont de ESR gecorrigeerde middelen 2013 opgedeeld in grote categorieën. 70% van de totale ontvangsten hebben betrekking op de samengevoegde en gedeelde belastingen. De gewestelijke belastingen zijn goed voor 19% van de Vlaamse ontvangsten. De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen vertegenwoordigen 5% van het totale bedrag.

Tabel 3-2 geeft de deelcomponenten van de ESR gecorrigeerde middelen 2013, terwijl de paragrafen 2 tot en met 8 de deelcomponenten nader verklaren. De cijfers in Tabel 3-2 aangaande de middelen uit de bijzondere financieringswet betreffen niet-afgeronde bedragen. Ten opzichte van Tabel 3-1 kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

Figuur 3-1: Relatieve aandelen van de ESR gecorrigeerde middelen 2013

Tabel 3-2: Deelaspecten van de middelenbegroting 2013 (in duizend euro)

	BO 2013	BA 2013
Samengevoegde en gedeelde belastingen		
Gewest - PB zonder Lambermont	9.186.393	9.054.586
Gewest - PB-afrek Lambermont	-2.944.724	-2.907.104
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	80.612	79.453
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	6.322.281	6.226.935
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	4.223.733	4.163.131
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	7.349.666	7.290.200
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	1.381.051	1.316.929
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	12.954.450	12.770.260
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)	-455	-31.279
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	19.276.276	18.965.916
Dotaties vanwege federale overheid		
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560
Buitenlandse studenten	36.845	36.533
Buitenlandse studenten (afrekening)	70	49
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	584.642	579.709
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	1.116	781
Overname verkeersbelastingen	14.790	14.665
Overname verkeersbelastingen (afrekening)	28	20
Totaal dotaties vanwege federale overheid	899.051	893.318
Gewestbelastingen	5.187.154	5.176.375
Andere niet-fiscale inkomsten	413.296	415.010
Lottomiddelen	36.825	36.825
Toegewezen ontvangsten	127.497	136.650
Instellingen consolidatiekring	1.407.950	1.407.429
Totaal ESR gecorrigeerde middelen	27.348.049	27.031.522

3.2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

3.2.1. Parameters

Bij de begrotingsaanpassing 2013 worden voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen de parameters inflatie en economische groei van de Economische Begroting van 7 februari 2013 gehanteerd. Bij de begrotingsaanpassing 2013 wordt er uitgegaan van een economische groei en inflatie van respectievelijk 0,2% en 1,0%.

Behalve de klassieke parameters van economische groei en inflatie spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t hebben geen impact meer op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t .

Tabel 3-3 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolommen ‘2012 vermoedelijk’ en ‘2013 initieel’ tonen de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2013. De middelen uit de bijzondere financieringswet worden bij de begrotingsaanpassing 2013 geraamd op basis van de parameters van de Economische Begroting van 7 februari 2013. In principe zijn dit eveneens de parameters die voor de federale overheid de basis zullen vormen voor de doorstortingen tijdens het begrotingsjaar 2013. Zo zullen de doorstortingen bijvoorbeeld gebaseerd zijn op een economische groei van 0,2% in 2013. De kolommen in Tabel 3-3 geven alle bij de begrotingsaanpassing 2013 gehanteerde parameters weer. De andere parameters dan economische groei en inflatie werden door de FOD Financiën op 19 april 2013 aan de Vlaamse Gemeenschap, en bij veronderstelling eveneens aan de overige gewesten en gemeenschappen, meedeeld.

Tabel 3-3: Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	Begrotingsjaar 2012				Begrotingsjaar 2013	
	2012 initieel	2012 aangepast	2012 vermoedelijk	2012 definitief	2013 initieel	2013 aangepast
Parameters						
Inflatie	2,00%	2,70%	2,90%	2,84%	1,80%	1,00%
Groei	1,60%	0,10%	-0,10%	-0,20%	0,70%	0,20%
Personenbelasting						
Aanslagjaar	2011	2010	2011	2011	2012 = 2011	2012 = 2011
Vlaams Gewest	23.159.483	22.420.420	22.779.679	22.779.679	22.779.679	22.779.679
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	10.278.863	9.992.344	10.134.351	10.134.351	10.134.351	10.134.351
Brussels H. Gewest	3.158.171	3.004.147	3.029.409	3.029.409	3.029.409	3.029.409
Duitstaligen	156.940	151.928	154.666	154.666	154.666	154.666
Fiscale capaciteit						
Vlaams Gewest	63,01%	63,03%	63,10%	63,10%	63,10%	63,10%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	27,97%	28,09%	28,07%	28,07%	28,07%	28,07%
Brussels H. Gewest	8,59%	8,45%	8,39%	8,39%	8,39%	8,39%
Duitstaligen	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%
Verdeelsleutel onderwijs						
Toestand	15/01/2011	15/01/2011	15/01/2012	15/01/2012	15/01/2012	15/01/2012
Vlaamse Gemeenschap	56,52%	56,68%	56,57%	56,57%	56,57%	56,57%
Fransse Gemeenschap	43,48%	43,32%	43,43%	43,43%	43,43%	43,43%
Inwoners						
Referentietijdstip	01/01/2011	01/01/2011	01/01/2011	01/01/2011	01/01/2012	01/01/2012
Vlaanderen	6.289.230	6.251.983	6.306.638	6.306.638	6.306.638	6.306.638
Wallonië (excl. Duitst.)	3.449.934	3.423.162	3.449.824	3.449.824	3.449.824	3.449.824
Brussel	1.097.421	1.089.538	1.119.088	1.119.088	1.119.088	1.119.088
Duitstaligen	76.048	75.222	75.716	75.716	75.716	75.716
Min 18 jarigen (excl. Duitst.)						
Referentietijdstip	30/06/2011	30/06/2011	30/06/2011	30/06/2011	30/06/2012	30/06/2012
Teldatum	1.231.053	1.234.089	1.234.124	1.234.075	31/08/2012	01/02/2013
Nederlandstalig	735.305	735.797	735.887	735.868	1.239.197	1.239.358
Franstalig	249.276	251.713	251.773	251.772	737.799	738.027
Brussel	103,9312%	104,1504%	104,1628%	104,1610%	257.459	257.683
Denataliteitscoëfficiënt					104,7429%	104,7795%

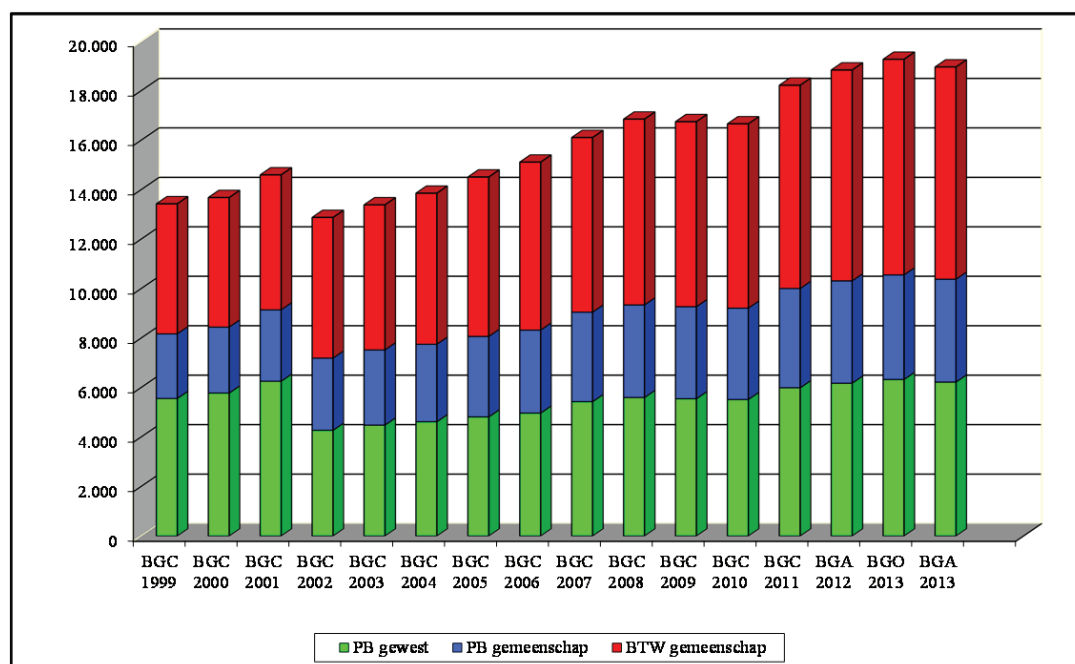
3.2.2. Resultaten

3.2.2.1. Algemeen

In 2013 zal de Vlaamse overheid ongeveer 70% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. Onder toepassing van de in Tabel 3-3 opgenomen parameters worden de samengevoegde en gedeelde belastingen op 19,0 miljard euro geraamd. Figuur 3-2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) en dit vanaf de begroting 1999. De trendbreuk in 2002 houdt verband met de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord. Ook de crisisjaren 2009 en 2010 veroorzaakten een trendbreuk.

Tabel 3-4 geeft voor de recentste begrotingsrondes dezelfde informatie.

Figuur 3-2: Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel 3-4: Samengevoegde en gedeelde belastingen, incl. afrekeningen (in miljoen euro)

	BA 2011	2 BA 2012	BO 2013	BA 2013	BA 2013 - BO 2013 (%)
Gewest	5.995,0	6.178,8	6.330,4	6.224,5	-1,67%
PB	5.995,0	6.178,8	6.330,4	6.224,5	-1,67%
Gemeenschap	12.233,5	12.664,4	12.945,9	12.741,4	-1,58%
PB	4.013,3	4.136,8	4.227,4	4.160,3	-1,59%
BTW	8.220,2	8.527,6	8.718,5	8.581,1	-1,58%
Totaal	18.228,5	18.843,2	19.276,3	18.965,9	-1,61%

3.2.2.2. *Samengevoegde belastingen*

De samengevoegde belastingen (zie Tabel 3-2) kunnen voor het begrotingsjaar 2013 op 6.226.935 duizend euro geraamd worden. Hierbij zijn de Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten in de raming opgenomen. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2012 (zie paragraaf 4).

Het genoemde bedrag bestaat eigenlijk uit een drietal componenten. Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gewesten een deel van de federaal geïnde personenbelasting doorgestort. Voor het begrotingsjaar 2013 bedraagt deze basisdoorstorting 9.054.586 duizend euro (exclusief afrekening).

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaf trek ingevoerd. De gewestaf trek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten wordt toegewezen. De gewestaf trek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties van bepaalde gewestbelastingen van 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de economische groei. Het is mede deze af trek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2013 wordt de gewestaf trek geraamd op 2.907.104 duizend euro.

Behalve de toepassing van de negatieve term werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening - voor het begrotingsjaar 2013 om 79.453 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de gewesten. Tabel 3-5 geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel 3-5: De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Bevoegdheid	BA 2011	2 BA 2012	BO 2013	BA 2013
Landbouw en zeevisserij	29.362	30.399	31.161	30.714
Wetenschappelijke instellingen	29.053	30.079	30.833	30.391
Uitvoerbeleid	12.737	13.162	13.507	13.313
Lokale overheden	4.830	4.993	5.111	5.035
Totaal	75.982	78.633	80.612	79.453

3.2.2.3. *Gedeelde belastingen*

De gedeelde belastingen (zie Tabel 3-2) kunnen voor het begrotingsjaar 2013 op 12.770.260 duizend euro geraamd worden. Hierbij zijn de Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen in de raming opgenomen. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2012 (zie paragraaf 4) en met de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3).

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstortingen worden voor 2013 op respectievelijk 4.163.131 en 7.290.200 duizend euro geraamd. Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedroeg van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Voor 2013 worden de extra BTW-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 1.316.929 duizend euro geraamd.

3.2.2.4. Afrekening 2012

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit Tabel 3-3, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -aanpassing ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herhaald. In concreto worden bij de begrotingsaanpassing 2013 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2012 herhaald. Deze heraming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de tweede begrotingsaanpassing 2012 werd gemaakt. Tabel 3-6 situeert het afrekeningsaldo in het kader van de middelen 2013.

Tabel 3-6: Afrekening 2012 (in duizend euro)

	2012 bij 2 BA 2012	2012 bij BA 2013	Afrekening 2012	2013 bij BA 2013	BA 2013	Begrotings- artikel
	(1)	(2)	(3) = (2) - (1)	(4)	(5) = (4) + (3)	(6)
Gewest						
PB-middelen	6.153.827	6.151.440	-2.387	6.226.935	6.224.548	
Totaal Gewest	6.153.827	6.151.440	-2.387	6.226.935	6.224.548	CB0/9CK-G-A-A/OW
Gemeenschap						
PB-middelen	4.116.546	4.113.684	-2.861	4.163.131	4.160.270	
BTW-middelen	8.480.291	8.454.261	-26.031	8.607.129	8.581.098	
Totaal Gemeenschap	12.596.837	12.567.945	-28.892	12.770.260	12.741.368	CB0/9CI-G-A-A/OW
Algemeen totaal	18.750.664	18.719.385	-31.279	18.997.195	18.965.916	
(1) (2) exclusief de afrekening 2011						
(4) exclusief de afrekening 2012						

3.2.2.5. Sensitiviteit

Economisch onzekere tijden verhogen de kans op volatiliteit van de in Tabel 3-3 vermelde parameters. Tabel 3-7 geeft voor het begrotingsjaar 2013 een overzicht van de sensitiviteit van deze parameters op de middelen uit de bijzondere financieringswet. In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de samengevoegde en gedeelde belastingen, en de specifieke dotaties reageren op een wijziging van de relevante parameters.

Onderzoek toont aan dat wijzigingen van parameters in plus een even groot effect hebben als wijzigingen in min. Enkel de richting van de aanpassing verschilt logischerwijze. Tabel 3-7 geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt (10 basispunten).

Tabel 3-7: Sensitiviteit (in duizend euro)

Parameter	Middelen 2013
BBP 2013	20.144
CPI 2013	19.561
FC 2013	22.660
LLN 2013	12.993
DENAT 2013	8.335

3.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid

3.3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2013 op 580.490 duizend euro geraamd, inclusief 781 duizend euro afrekening.

3.3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2013 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3.3.3. Dotatie voor universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2013 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 36.583 duizend euro, inclusief 49 duizend euro afrekening.

3.3.4. Dotatie voor de overname van de dienst van de verkeersbelastingen

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeersstelling en eurovignet) ontvangt het Vlaams Gewest van de federale overheid jaarlijks een extra dotatie om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren.

De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex.

De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de bijzondere wet van 16

januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten (BS 20 maart 2009). Voor het begrotingsjaar 2013 wordt de dotatie geraamd op 14.685 duizend euro, inclusief 20 duizend euro afrekening.

3.4. Gewestelijke belastingen

De ramingen van de gewestelijke belastingen zijn enerzijds gebaseerd op de realisaties over het jaar 2012, en anderzijds op de economische vooruitzichten die door het Federaal Planbureau in de Economische Begroting van 7 februari 2013 werden geponeerd. Vooral de registratierechten, de successierechten en de schenkingsrechten worden door conjuncturele elementen beïnvloed.

De raming van de gewestbelastingen 2013 is gebeurd vanuit een constant beleid hypothese en houdt rekening met het op kruissnelheid komen van de maatregel waarbij de tarieven van het verdeelrecht herschikt werden. In de raming van de registratierechten is eveneens het effect verwerkt van de verkoop van RWZI's door VMM aan Aquafin. Met betrekking tot de successierechten wordt het budgettair effect van de inkorting van de aangiftetermijn verondersteld zich volledig in 2013 te situeren. De memorie van toelichting geeft verdere toelichting bij de uitgangshypothesen en ramingswijze van de gewestbelastingen.

Tabel 3-8 toont een overzicht van de begrotingsposten en de weerhouden bedragen. De getoonde bedragen betreffen ESR gecorrigeerde ontvangsten.

Tabel 3-8: Gewestelijke belastingen 2013 (in duizend euro)

	BO 2013	BA 2013	BA 2013 - BO 2013	BA 2013 - BO 2013 (%)
Onroerende voorheffing	99.879	99.392	-487	-0,5%
Belasting op de spelen en weddenschappen	24.020	23.484	-536	-2,2%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	30.860	32.647	1.787	5,8%
Openingsbelasting	0	0	0	
Registratierechten	1.952.434	1.942.836	-9.598	-0,5%
Hypotheekrechten	138.535	152.160	13.625	9,8%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning FOD Financiën)	0	0	0	
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)	988.006	979.013	-8.993	-0,9%
Belasting op de inverkeersstelling (inning FOD Financiën)	0	0	0	
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)	200.627	214.506	13.879	6,9%
Eurovignet (inning FOD Financiën)	19.637	20.814	1.177	6,0%
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	71.749	55.168	-16.581	-23,1%
Schenkingsrechten	289.382	274.081	-15.301	-5,3%
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.372.025	1.382.274	10.249	0,7%
Kijk- en luistergeld	0	0	0	
Totaal	5.187.154	5.176.375	-10.779	-0,2%

3.5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De toegewezen ontvangsten worden bij de begrotingsaanpassing 2013 op 136,7 miljoen euro geraamd. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs;
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

3.6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet kunnen bestempeld worden als (1) opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of (2) dotaties komende van instellingen behorende tot de consolidatiekring. De andere ontvangsten worden bij de begrotingsaanpassing 2013 op 415,0 miljoen euro geraamd. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen (12,0 miljoen euro) en de dividenden van financiële instellingen die door de Vlaamse Regering in 2009 gesteund werden (297,5 miljoen euro).

3.7. Lotto-middelen

Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Bij de begrotingsaanpassing 2013 wordt er uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 36,8 miljoen euro. Deze raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan voor het dienstjaar 2012.

3.8. Te consolideren instellingen

Tabel 3-9 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Hierbij worden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel 3-9: Te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BO 2013	BA 2013	BA 2013 - BO 2013
MINA	129.610	140.314	10.704
VIF	50.980	51.240	260
Loodswezen	81.294	81.233	-61
Andere instellingen met DAB-vorm	80.870	59.600	-21.270
VMM	22.473	22.187	-286
VDAB	103.765	102.316	-1.449
NV Waterwegen en Zeekanaal	63.546	63.049	-497
VRT	182.209	185.008	2.799

	BO 2013	BA 2013	BA 2013 - BO 2013
Kind & Gezin	156.472	151.956	-4.516
VAPH	25.115	24.672	-443
VVM - De Lijn	229.061	225.261	-3.800
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	282.555	300.593	18.038
Totaal	1.407.950	1.407.429	-521

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

T.o.v. de begrotingsopmaak 2013 nemen de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* toe met 10,7 miljoen euro tot 140,3 miljoen euro. Dit is te wijten aan een opwaartse bijstelling van de milieuheffing inzake oppervlaktewater met 1,9 miljoen euro. De raming van de milieuheffing is bijgesteld op basis van recentere gegevens. Tot slot zal de Vlaamse Milieuholding het dividend met 8,6 miljoen euro verhogen.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* worden bij de begrotingsaanpassing op 51,2 miljoen euro geraamd. Ten opzichte van de begrotingsopmaak betekent dit een positieve bijstelling van 0,3 miljoen euro. Het betreft bijkomende ontvangsten uit de sector haven en waterbeleid in de vorm van huurinkomsten.

De raming van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Loodswezen* blijven bij deze begrotingsaanpassing nagenoeg constant op 81,2 miljoen euro. Hetzelfde geldt voor de ontvangsten van *VMM* (22,2 miljoen euro).

De daling van de ontvangsten van *VDAB* (1,4 miljoen euro) is hoofdzakelijk te wijten aan een verwachte daling van de terugvorderingen bij de 50+ premies.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *De NV Waterwegen en Zeekanaal* worden met 0,5 miljoen euro negatief bijgesteld. Het betreft uitsluitend het bijstellen van de indirecte belastingen en heffingen.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* worden op 185,0 miljoen euro geraamd. Dit is 2,8 miljoen euro meer dan bij de begrotingsopmaak 2013. De ontvangsten uit de verkoop van goederen en diensten nemen toe met 2,3 miljoen euro. Ook de dividenden worden hoger geraamd, namelijk 0,5 miljoen euro.

De ESR-gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* dalen t.o.v. de begrotingsopmaak 2013 met 4,5 miljoen euro tot een bedrag van 152 miljoen euro. Dit is het gevolg van - op basis van de laatste vier gekende kwartalen - de daling van de financiële bijdragen van de gezinnen geïnd in het kader van de kinderdagverblijven (-2 miljoen euro) en de diensten voor onthaalouders (-1,4 miljoen euro) en een daling - op basis van meest recente inschattingen - van de financiële bijdragen voor inkomensgerelateerde kinderopvang (-1,3 miljoen euro).

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* dalen ten opzichte van de begrotingsopmaak 2013 met 0,4 miljoen euro tot 24,7 miljoen euro. Dit is het gevolg van een daling van de terugvorderingen in de residentiële sector.

Van de bij de begrotingsopmaak 2013 voorziene stijging van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* met 6,8 miljoen wordt door de aanpassing van de tarieven met de index, maatregelen tegen zwartrijden en optimalisering van de reclame-inkomsten 3,0 miljoen gerealiseerd. De totale ESR-ontvangsten komen hiermee op 225,3 miljoen euro. De daling met 3,8 miljoen wordt

gecompenseerd door Onderwijs en als bijkomende ontvangst voor het leerlingenvervoer bij De Lijn ingeschreven.

4. DE UITGAVENBEGROTING

4.1. Inleiding

De bruto-beleidsruimte neemt af 81 miljoen euro. Dit is enerzijds het gevolg van de afname van de ontvangsten met 316,3 miljoen euro (zie supra hoofdstuk 3), een verhoogde inschatting van de onderbenutte kredieten met 239,6 miljoen euro (zie infra hoofdstuk 6) en een opbouw van het beperkte overschot ten belope van 4,3 miljoen euro.

Tegenover deze negatieve bruto-beleidsruimte staan een aantal meevallers aan uitgavenzijde.

De gedaalde inflatie heeft immers niet alleen een effect aan ontvangstenzijde maar ook aan uitgavenzijde. Zo kunnen de loonkredieten buiten het systeem van de indexprovisie met 80 basispunten gedesindexeerd worden wat een meevaller van 16,5 miljoen euro impliceert.

Op basis van een secure evaluatie van de kredietbehoeften bij constant beleid dalen de uitgaven voor de kostendrijvers met 129,3 miljoen euro.

Ook de betaalbehoeften werden minutieus geanalyseerd waardoor de betaalkredieten met 100,3 miljoen euro neerwaarts bijgesteld werden.

De negatieve bruto- beleidsruimte wordt aldus een positieve netto beleidsruimte ten belope van 165,1 miljoen euro die omgezet worden in bijkomende beleidsimpulsen.

Zo wordt er onmiddellijk een buffer aangelegd van 150 miljoen euro in beleids- en betaalkredieten waarmee tegenvallende economische groei of extra uitgaven kunnen opgevangen worden.

De spijziging van het FFEU-beleidskrediet is 14,4 miljoen euro hoger dan bij de begrotingsopmaak 2013 ingeschat. Binnen het FFEU worden er ook voor 10,1 miljoen euro aan extra betaalkredieten voorzien.

Tegelijk met de 24 miljoen euro uit het FFEU voor scholenbouw, wordt ook 22,4 miljoen euro bij de vastleggingsmachtigingen van Agion en GO! gevoegd, zodat er voor 46,4 miljoen euro extra wordt geïnvesteerd in scholenbouw. Binnen het FFEU wordt ook 100 miljoen uitgetrokken voor gevaarlijke punten en extra onderhoud van de wegen, 5 miljoen voor sportinfrastructuur en 10 miljoen voor investeringen in onroerend erfgoed.

Het resterend overschot van 5 miljoen euro wordt ingezet voor het bestrijden van de jeugdwerkloosheid.

De Vlaamse regering heeft afspraken gemaakt om de economische reconversie in Limburg volop te ondersteunen met een extra krediet in het kader van het SALK plan ten belope van 24 miljoen euro.

Daarnaast mogen 58 miljoen euro aan vastleggingen binnen het Hermesfonds herbestemd worden en wordt er een kapitaalsverhoging voorzien van 100 miljoen euro in de Limburgse Reconversiemaatschappij waarvan er in 2013 20 miljoen euro volstort zal worden.

Tot slot wordt nog een extra buffer van 100 miljoen euro beleidskrediet ingeschreven om – in het licht van de monitoring – naar het einde van het jaar toe flexibel oplossingen te bieden voor dringende noden.

Vooreerst biedt paragraaf 4.2. een overzicht van de beleids- en betaalkredieten naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2013 en de aanpassing van de begroting 2013.

Vervolgens wordt onder paragraaf 4.3. de evolutie van beleids- en betaalkredieten verder opgedeeld over de dertien beleidsdomeinen en worden de belangrijkste wijzigingen hierbij nader toegelicht onder paragraaf 4.4.

4.2. De beleids – en betaalkredieten

4.2.1. Beleidskredieten

Voor de berekening van de beleidskredieten dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries (excl. DAB's) enerzijds en bij de te consolideren instellingen anderzijds.

Vooreerst wordt er ingegaan op de berekening van de beleidskredieten bij de ministeries.

4.2.1.1. Beleidskredieten ministeries

Bij de beleidskredieten van de ministeries vertrekt men vanuit de som van de vastleggingskredieten. Deze kredieten worden aangevuld met de voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, die overwegend ook in de berekening van betaalkredieten dienen doorgevoerd te worden.

- Ten eerste wordt de som van bovenstaande kredieten gezuiverd voor de kredieten die voorzien zijn voor kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8), en voor aflossingen (ESR-9). Deze kredieten dienen namelijk niet te worden meegenomen in de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap.

- Ten tweede wordt een correctie doorgevoerd voor de kredieten die bestemd zijn voor de te consolideren instellingen van de Vlaamse Gemeenschap¹. Het beleid dat met deze kredieten kan gevoerd worden, wordt verder meegenomen bij de te consolideren instellingen (zie infra).

- Ten derde dient er opgemerkt te worden dat er in de begroting van de ministeries ook vastleggingsmachtigingen (met resp. correlatieve kredieten) kunnen opgenomen worden, die niet voor een te consolideren instelling bestemd zijn (bvb. het ESF-agentschap). In voorkomend geval wordt het correlatief krediet vervangen door de machtiging. De verbintenismachtiging van het VWF en van VMSW worden evenwel niet in rekening gebracht, omdat deze machtigingen niet volledig in ESR-aanrekenbare uitgaven bij het ministerie RWO zullen omgezet worden.

Een laatste opmerking die dient gemaakt te worden, heeft betrekking op de ingeschreven intrestkredieten m.b.t. de uitstaande directe en indirecte schuld. Aangezien deze intrestlasten effectief dienen te worden betaald en niet eerder in beleidskredieten zijn voorzien en gezien er van het standpunt wordt vertrokken dat de definitie van de beleidskredieten zo nauw mogelijk dient aan te sluiten bij de definitie van betaalkredieten, worden de intrestkredieten behouden in de beleidskredieten. Anderzijds is het wel zo dat er met de kredieten die voorzien zijn voor de betaling van intresten geen beleid kan gevoerd worden.

In het vorderingensaldo (zie hoofdstuk 6) wordt daarom ook gewerkt met het principe van primaire uitgaven (i.c. uitgaven excl. intresten).

¹ Dit zijn de te consolideren rechtspersonen die in de Vlaamse consolidatieperimeter 2013 vervat zitten (excl. Zorgfonds).

Tabel 4-1: Saldi-berekening - Beleidskredieten ministeries (in duizend euro)

		BO 2013	BA 2013
Vastleggingskredieten (VAK)	+	25.866.767	26.056.386
Voorziene ontvangsten uit begrotingsfondsen (TO)	+	186.761	176.607
<i>Correcties voor:</i>			
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	103.934	227.861
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0	0
Toelagen aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	7.098.263	7.000.239
Vastleggingsmachtigingen – correlatief krediet van instellingen niet behorende tot de consolidatiekring (excl. VWF en VMSW)	-	-32.294	-30.682
TOTAAL	=	18.883.625	19.035.575

4.2.1.2. Beleidskredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de berekening van de beleidskredieten van de te consolideren instellingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de te consolideren instellingen die in hun begroting een opsplitsing maken tussen vastleggings- en vereffeningskredieten en de andere instellingen met enkel een begroting in vereffeningskredieten.

Bij de instellingen met een opsplitsing in de begroting tussen vastleggings- en vereffeningskredieten, wordt het vastleggingskrediet (gecorrigeerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, toelagen naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi) genomen.

De ingeschreven vastleggingskredieten bevatten in ieder geval ook de machtigingen en het vastleggingskrediet van de toelagen aan de instellingen die zijn ingeschreven in de begrotingen van de ministeries.

Voor de overige te consolideren instellingen wordt van de hypothese vertrokken dat de vastleggingskredieten gelijk zijn aan de ingeschreven vereffeningskredieten (gecorrigeerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, toelagen naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi).

Deze vastleggingskredieten worden evenwel nog verder gecorrigeerd voor het geval er een machtiging is ingeschreven in de begrotingen van de ministeries. In dit geval wordt het verschil tussen de in de begroting van de ministeries ingeschreven machtiging en het in de begroting van de ministeries ingeschreven correlatief krediet gecorrigeerd op de totaal ingeschreven kredieten van de instelling (het correlatief krediet wordt hierbij eventueel nog verder aangevuld met eventuele toepassingen van historische begrotingssaldi).

Voor de Herculesstichting wordt – gelet op het specifieke karakter van hun werking (jaarlijkse machtiging wordt omgezet in 2-jaarlijkse projectoproep), geopteerd om het beleidskrediet gelijk te stellen aan de som van de jaarlijks voorziene machtigingen, de werkingstoelage en van de eigen ontvangsten.

Wat betreft de VOI A FFEU wordt er vanuit gegaan dat de beleidskredieten die hier worden ingeschreven het gevolg zijn van de recuperatie van vroeger gestemde beleidskredieten. Hierdoor wordt het beleid dat via het FFEU wordt gevoerd apart vermeld.

Met betrekking tot de intrestkredieten kan dezelfde opmerking gemaakt worden als bij de ministeries.

Tabel 4-2: Saldi-berekening - Beleidskredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

		BO 2013	BA 2013
Instellingen met beleid en betaal-uitgavenzijde			
Vastleggingskredieten	+	4.305.938	4.265.312
<i>Correcties voor:</i>			
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	8.973	11.776
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	24.540	24.548
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	163.945	144.022
Interne verrichtingen	-	52.177	50.918
SUBTOTAAL		4.056.303	4.034.048
Instellingen met enkel betaal-uitgavenzijde			
Vereffeningkredieten	+	5.421.057	5.612.803
<i>Correcties voor:</i>			
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	16.353	15.019
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	3.189	3.189
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	7.242	8.970
Interne verrichtingen	-	904.671	1.032.257
Vastleggingsmachtigingen + Vastleggingskredieten - Correlatieve kredieten - Vereffeningkredieten	+	-34.644	22.226
SUBTOTAAL	=	4.454.958	4.575.594
Herculesstichting (beleid = toelage + eigen ontvangsten)	+	22.343	22.359
TOTAAL	=	8.533.604	8.632.001

4.2.1.3. Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 4-3 wordt een overzicht gegeven van de totale beleidskredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen zoals ingeschreven bij BO en BA 2013. Hieraan worden ook de beleidskredieten FFEU en doorgevoerde ESR-correcties toegevoegd.

De totale beleidskredieten nemen toe met 268 miljoen euro, ofwel 0,97% ten opzichte van de begrotingsopmaak 2013.

Tabel 4-3: Saldi-berekening – Totaal beleidskredieten (in duizend euro)

	BO 2013 (a)	BA 2013 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Beleidskredieten ministeries	18.883.625	19.035.575	151.950	0,80%
Beleidskredieten van te consolideren instellingen	8.533.604	8.632.001	98.397	1,15%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	27.417.229	27.667.576	250.347	0,91%
FFEU	125.000	139.380	14.380	11,50%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	27.542.229	27.806.956	264.727	0,96%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	0	3.780	3.780	
TOTAAL	27.542.229	27.810.736	268.507	0,97%

4.2.2. Betaalkredieten

Voor de berekening van de betaalkredieten, wordt eveneens een opsplitsing gemaakt tussen betaalkredieten bij de ministeries (excl. DAB's) en betaalkredieten bij de te consolideren instellingen.

4.2.2.1. Betaalkredieten ministeries

Bij de betaalkredieten vertrekt men van de sommatie van de vereffeningskredieten en de variabele kredieten.

Op bovenstaande som worden enkele correcties doorgevoerd, zoals in de berekening van het ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse overheid. Zo wordt er gecorrigeerd voor uitgaven m.b.t. kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8), schuldaflossing (ESR-9) en kredieten bestemd voor te consolideren instellingen².

Er wordt geen correctie doorgevoerd voor de ingeschreven intrestkredieten.

Tabel 4-4: Saldi-berekening – Betaalkredieten ministeries (in duizend euro)

		BO 2013	BA 2013
Vereffeningskredieten (VEK)	+	26.146.940	25.984.798
Variabele kredieten (VRK)	+	191.346	180.516
<i>Correcties voor:</i>			
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	256.906	231.741
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	0	0
Toelagen aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	7.089.368	6.991.141
TOTAAL	=	18.992.012	18.942.432

4.2.2.2. Betaalkredieten van te consolideren instellingen (DAB's en Vlaamse rechtspersonen)

Voor de bepaling van de betaalkredieten van de te consolideren instellingen wordt er vertrokken van de voorziene betaalkredieten in de respectievelijke begrotingen van de instellingen.

Hierop worden correcties doorgevoerd voor kredietverleningen en deelnemingen, schuldaflossing, toelagen naar andere te consolideren instellingen, reserve-opbouw en over te dragen saldi.

Zoals hierboven gesteld zijn de betaalkredieten die voorzien zijn bij de VOI A FFEU, gerecupereerde betaalkredieten van voorgaande en het huidige begrotingsjaar. In een zelfde redenering als bij de beleidskredieten wordt het FFEU ook hier buiten beschouwing gelaten.

In het kader van de begrotingsnormering dient er mee rekening gehouden dat de werking van het FFEU, zorgt voor een spreiding van de betaalverplichtingen doorheen de tijd. Op het moment dat er effectief aan betaalverplichtingen wordt voldaan, wordt tevens het ESR-vorderingensaldo belast.

² Dit zijn de te consolideren rechtspersonen die in de Vlaamse consolidatieperimeter 2013 vervat zitten (excl. Zorgfonds).

Tabel 4-5: Saldi-berekening – Betaalkredieten van te consolideren instellingen (in duizend euro)

		BO 2013	BA 2013
Vereffeningskredieten	+	10.528.483	10.949.772
<i>Correcties voor:</i>			
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	22.576	24.033
Aflossingen overheidsschuld (esr code 9)	-	27.729	27.737
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	175.087	151.359
Interne verrichtingen	-	1.698.500	2.187.429
TOTAAL	=	8.604.591	8.559.214

4.2.2.3. Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen

In tabel 4-6 wordt een overzicht gegeven van de totale betaalkredieten van de ministeries en de te consolideren instellingen bij BO en BA 2013. Hieraan worden ook de betaalkredieten FFEU en allerhande ESR-correcties toegevoegd.

De totale betaalkredieten dalen met 81 miljoen euro, ofwel -0,3% ten opzichte van de begrotingsopmaak 2013.

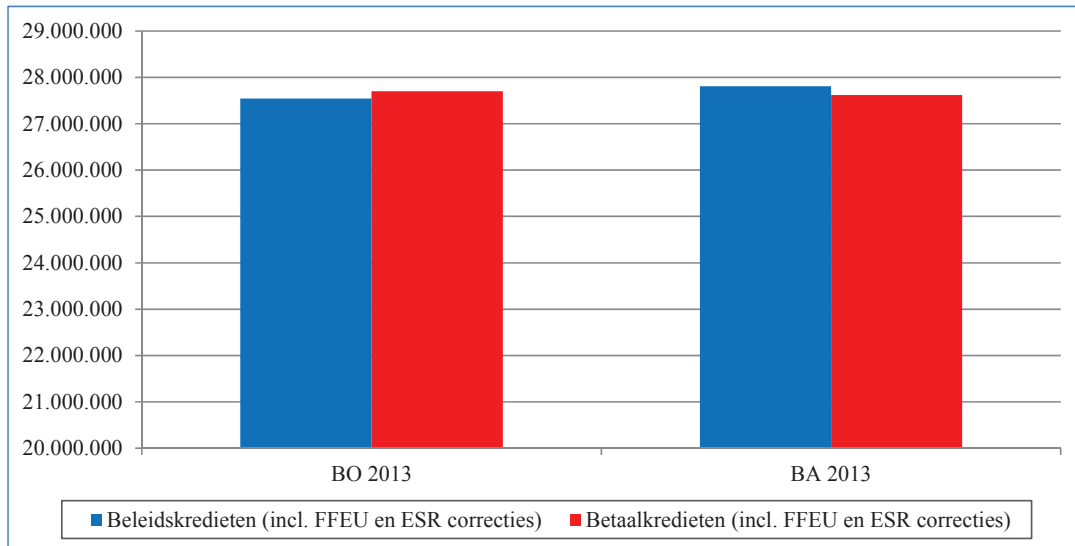
Tabel 4-6: Saldi-berekening – Totaal betaalkredieten (in duizend euro)

	BO 2013 (a)	BA 2013 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Betaalkredieten ministeries	18.992.012	18.942.432	-49.580	-0,26%
Betaalkredieten te consolideren instellingen	8.604.591	8.559.214	-45.377	-0,53%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	27.596.603	27.501.646	-94.957	-0,34%
FFEU	103.467	113.598	10.131	9,79%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	27.700.070	27.615.244	-84.826	-0,31%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	0	3.780	3.780	
TOTAAL	27.700.070	27.619.024	-81.046	-0,29%

4.2.3. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten

Figuur 4-1 toont aan dat in voorliggende begroting de beleidskredieten 190 miljoen euro hoger dan de betaalkredieten. Hiervan is 100 miljoen euro het gevolg van het inschrijven van een VAK-buffer die – in het licht van de uitvoeringsmonitoring – naar het einde van het jaar toe flexibel oplossingen kan bieden voor dringende noden. Verder zijn er in het kader van reeds besliste investeringen voor SALK, scholenbouw, enz. ook extra vastleggingskredieten ingeschreven, die nog niet in 2013 open tot bijkomende betaalkredieten.

Figuur 4-1: Beleids- en betaalkredieten (in duizend euro)

4.3. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen

In onderstaande tabel 4-7, resp. 4-8 wordt de cijfermatige evolutie van de beleids-, resp. betaalkredieten van BO en BA 2013 per beleidsdomein weergegeven.

Tabel 4-7: Beleidskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

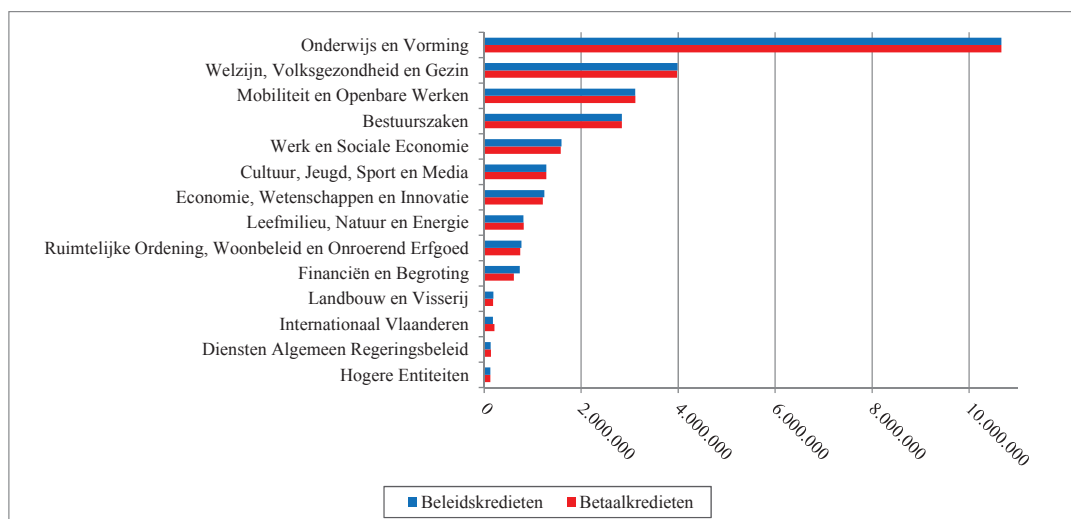
Beleidsdomein	BO 2013 (a)	BA 2013 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	124.723	125.670	947	0,76%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	136.585	135.760	-825	-0,60%
Bestuurszaken	2.834.052	2.838.895	4.843	0,17%
Financiën en Begroting	541.176	733.795	192.619	35,59%
Internationaal Vlaanderen	171.192	180.746	9.554	5,58%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.251.332	1.240.587	-10.745	-0,86%
Onderwijs en Vorming	10.629.671	10.664.624	34.953	0,33%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.948.572	3.985.076	36.504	0,92%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.272.192	1.281.645	9.453	0,74%
Werk en Sociale Economie	1.584.236	1.593.204	8.968	0,57%
Landbouw en Visserij	184.242	191.050	6.808	3,70%
Leefmilieu, Natuur en Energie	874.269	810.568	-63.701	-7,29%
Mobiliteit en Openbare Werken	3.102.107	3.114.426	12.319	0,40%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	762.880	771.530	8.650	1,13%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	27.417.229	27.667.576	250.347	0,91%
FFEU	125.000	139.380	14.380	11,50%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	27.542.229	27.806.956	264.727	0,96%
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	0	3.780	3.780	
TOTAAL	27.542.229	27.810.736	268.507	0,97%

Tabel 4-8: Betaalkredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

Beleidsdomein	BO 2013 (a)	BA 2013 (b)	(c) = (b) - (a)	%
Hogere Entiteiten	124.723	125.670	947	0,76%
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	140.485	138.866	-1.619	-1,15%
Bestuurszaken	2.840.666	2.841.719	1.053	0,04%
Financiën en Begroting	609.080	613.151	4.071	0,67%
Internationaal Vlaanderen	217.398	211.290	-6.108	-2,81%
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.270.158	1.209.800	-60.358	-4,75%
Onderwijs en Vorming	10.648.314	10.664.904	16.590	0,16%
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.948.961	3.978.153	29.192	0,74%
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.268.708	1.281.233	12.525	0,99%
Werk en Sociale Economie	1.571.139	1.578.567	7.428	0,47%
Landbouw en Visserij	184.237	182.513	-1.724	-0,94%
Leefmilieu, Natuur en Energie	888.020	812.892	-75.128	-8,46%
Mobiliteit en Openbare Werken	3.115.558	3.118.287	2.729	0,09%
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	769.156	744.601	-24.555	-3,19%
TOTAAL (excl. FFEU & ESR-correcties)	27.596.603	27.501.646	-94.957	-0,34%
FFEU	103.467	113.598	10.131	9,79%
TOTAAL (incl. FFEU, excl. ESR-correcties)	27.700.070	27.615.244	-84.826	-0,31%
<i>SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven</i>	0	3.780	3.780	
TOTAAL	27.700.070	27.619.024	-81.046	-0,29%

In figuur 4-2 worden de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein weergegeven.

Figuur 4-2: Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein BA 2013 (in duizend euro)

4.4. Bespreking per beleidsdomein

Na de cijfermatige bespreking van de begrotingsaanpassing 2013 wordt hierna een greep genomen uit de belangrijkste beleidsinitiatieven per beleidsdomein.

4.4.1. Financiën en Begroting

Er wordt een buffer aangelegd van 150 miljoen euro in beleids- en betaalkredieten waarmee tegenvallende economische groei of extra uitgaven kunnen worden opgevangen.

Bovendien wordt nog een extra buffer van 100 miljoen euro beleidskrediet ingeschreven om – in het licht van de uitvoeringsmonitoring – naar het einde van het jaar toe flexibel oplossingen te bieden voor dringende noden.

De kredieten voor het ondervangen van het budgettair effect van de overschrijding van de spilindex in november 2012 worden verdeeld naar de functionele begrotingsartikelen wat een kredietvermindering impliceert met 245,2 miljoen euro. Op de indexprovisie blijft 17,1 miljoen euro beschikbaar voor het ondervangen de mogelijke impact van een volgende overschrijding van de spilindex op het vakantiegeld zoals uitbetaald in 2014, dat conform de nieuwe aanrekeningsregels reeds aangerekend wordt in 2013.

Gelet op het raamakkoord van 23 november 2012 tussen de Vlaamse Regering en het gemeenschappelijk vakbondsfront de bij begrotingsopmaak 2013 vooropgestelde besparing van 100 miljoen euro op personeels(gerelateerde)kredieten heeft vertaald naar concrete besparingsdoelstellingen of -maatregelen per sector (onderwijs, VVM-De Lijn, VRT en ‘diensten van de Vlaamse overheid’), kan de bij begrotingsopmaak 2013 voorlopig doorgevoerde vermindering met 100 miljoen euro op de indexprovisie ongedaan gemaakt worden.

De kredieten voor de uitvoering van het sectoraal akkoord 2010-2012 ten belope van 12,2 miljoen euro worden toegewezen aan de functionele begrotingsartikelen waardoor de provisie op 0 gezet wordt.

De provisie voor het ondervangen van de kost van vergrijzing bij de ministeries en de agentschappen met rechtspersoonlijkheid wordt integraal herverdeeld naar de respectievelijke entiteiten à rato van 6,3 miljoen euro.

Teneinde een eventueel akkoord met de federale regering over de verhoging van de responsabiliseringsbijdrage met toepassing van de Bijzondere Wet van 5 mei 2003 te kunnen implementeren moeten tevens de nodige beleidskredieten worden voorzien wat een bijkrediet van 62 miljoen euro impliceert.

Bij het VFLD zijn er 10 miljoen euro geschatte meeruitgaven op basis van een risicoanalyse van de opgelijste hangende rechtszaken en het aandeel van het VFLD in geval van veroordeling van de Vlaamse overheid.

De middelen van het FFEU komen traditioneel pas beschikbaar naar aanleiding van de begrotingsaanpassing omdat het FFEU wordt gespijzigd met onbenutte beleidskredieten van de ministeries van het jaar voordien. De afroming van onbenutte beleidskredieten in 2012 bedroeg 139 miljoen euro. Deze wordt ingezet voor de volgende projecten:

- 100 miljoen euro wordt voorzien voor de aanpak van de gevaarlijke punten en voor extra onderhoud van de geteisterde wegen door de strenge winter.
- 24 miljoen euro zal worden ingezet voor de verbetering van schoolinfrastructuur

- 15 miljoen euro zal tot slot worden besteed aan investeringen in onroerend erfgoed en sportinfrastructuur

De rentekredieten worden met 13 miljoen euro neerwaarts bijgesteld tot 152,4 miljoen euro.

Ingevolge de verwachte terugbetaling door KBC midden 2013 in plaats van eind 2013 zal er minder BCP nodig zijn dan ingeschat bij begrotingsopmaak 2013 wat een daling van de benodigde rentekredieten met 8,7 miljoen euro teweegbrengt.

Daarnaast werd er geen EMTN-uitgifte meer geplaatst eind vorig jaar wat een daling met zich meebrengt van 6,6 miljoen euro.

De rente-uitgaven voor de zichtrekening werden geraamd op 3,3 miljoen euro, of een lichte toename met 0,8 miljoen euro.

Voor de rente-uitgaven in het kader van de bijzondere financieringswet werd een inschatting gemaakt van de toekomstige afrekening van de federale overheid. Geraamd werd dat een bedrag van 2 miljoen euro betaald dient te worden aan de federale overheid, ofwel een toename met 1 miljoen euro.

Tot slot wordt er voor de verdere herstructurering van de cross-border lease transactie van de drie lokale besturen Sint-Niklaas, Dendermonde en Hamme 0,7 miljoen euro VAK ingeschreven.

4.4.2. Internationaal Vlaanderen

N.a.v. een interne evaluatie en een extern onderzoek werd geopteerd voor een gedeeltelijke heroriëntering van de middelen uit het bestaande Waarborgfonds Microfinanciering. Naast waarborgverlening zal het Waarborgfonds Microfinanciering ten belope van 2,2 miljoen euro kunnen participeren in internationale investeringsfondsen op vlak van microfinanciering. De naam van de DAB zal dan ook wijzigen in DAB Fonds Microfinanciering.

4.4.3. Economie, Wetenschap en Innovatie

De vastlegging van circa 58 miljoen euro die in 2011 werd genomen voor investerings- en opleidingssteun voor Ford Genk, mag herbestemd worden voor de transitie van de industrie in de brede regio van Genk en Limburg. Deze middelen komen bovenop de 124 miljoen euro extra - waarvan 100 miljoen in de vorm van een kapitaalparticipatie in de LRM - die worden ingeschreven voor het SALK².

4.4.4. Onderwijs en Vorming

De middelen voor de lonen van het onderwijspersoneel verminderen met 39 miljoen euro exclusief indexering in vergelijking met de situatie bij de begrotingsopmaak.

Deze daling is grotendeels te verklaren door een nieuwe inschatting van prijs- en volume-effect en van het effect van de TBS-hervorming en dit mede op basis van de effectieve uitvoering 2012.

Door de hoger dan voorziene verhoging van de gemiddelde leeftijd van het lerarenkorps in 2012, is er tevens een verhoging van de kredieten 2013 met extra 3 miljoen euro voorzien.

De werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs blijven quasi ongewijzigd.

De werkingsmiddelen voor de instellingen van het Hoger Onderwijs worden met bijna 2 miljoen euro verlaagd en dit voornamelijk naar aanleiding van een update van de raming van de wachtgeldten voorafgaand aan het pensioen op basis van het Bonusstelsel TBS58+ en deeltijdse TBS55+.

Voor het wegwerken van de noden inzake scholenbouw wordt er extra budget van 46,4 miljoen euro voorzien. De helft van het budget wordt voorzien voor extra capaciteit. De andere helft wordt voorzien voor het wegwerken van de klassieke wachttijsten schoolinfrastructuur. 24 miljoen euro van dit bedrag wordt gefinancierd vanuit het FFEU. 22,4 miljoen euro wordt rechtstreeks ingeschreven op de investeringsmachtigingen van GO! en Agion.

In 2014 zal de extra inspanning voor scholenbouw 60 miljoen bedragen.

4.4.5. *Welzijn, Volksgezondheid en Gezin*

De beleidskredieten van het Zorgfonds worden met 9,4 miljoen euro verlaagd. Dit is het gevolg van een daling van de groeiverwachting van het aantal dossiers in de mantel- en thuiszorg van 5% tot 4,3% en een verlaging van de jaarlijkse groeiverwachting van het aantal bedden in de residentiële zorg van 1.800 tot 1.200.

De toelage voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap wordt met 2 miljoen euro verlaagd aangezien de inschatting van de anciënniteitsstijgingen van het personeel binnen de voorzieningen minder is dan bij de begrotingsopmaak werd geraamd.

De beleidskredieten voor het Fonds Jongerenwelzijn worden met 613.000 euro verlaagd naar aanleiding van een verlaagde raming van de benodigde kredieten voor de pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale actie.

Om aan de betaalverplichtingen in 2013 te voldoen worden voor het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden 9,3 miljoen euro extra kredieten voor gebruikstoelagen voorzien. Daarnaast kunnen binnen het VIPA engagementen aangegaan worden, die in 2013 nog geen betaaleffect genereren, maar vanaf 2014 en later een jaarlijkse betaalweerslag van 34 miljoen euro aan gebruikstoelagen creëren.

4.4.6. *Cultuur, Jeugd, Sport en Media*

De vastleggingsmachtiging van het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCi) wordt verhoogd met 1,04 miljoen euro. In 2011 werd niet alle toegewezen machtigingskrediet, zoals toen bestemd voor de renovatie van het KMSKA, vastgelegd. Er wordt bepaald dat deze in 2013 kan vastgelegd worden. Deze machtiging zal gebruikt worden voor de architectenkosten voor Fase II van de renovatie van het KMSKA.

Ter ondersteuning van het samenwerkingsverband tussen het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Vlaamse Opera, wordt vooreerst voorzien in een provisie van 0,8 miljoen euro die zal vrijgemaakt worden nadat de raden van Bestuur van beide instellingen hebben ingestemd met dit samenwerkingsverband. Daarnaast mag het ballet van Vlaanderen voor 0,5 miljoen euro interen op hun reserves. Dit is om het begrote tekort te wijten aan de verlaagde ontvangsten omwille van het stilvallen van de voorstellingen afgelopen jaar en de voorziene heropstart van de activiteiten dit jaar te financieren.

Vanuit het FFEU wordt 5 miljoen euro aan bijkomende middelen voor sportinfrastructuur ter beschikking gesteld.

Mede door een hogere toelage en een toename van de eigen ontvangsten, stijgen de beleidskredieten van VRT met 2,6 miljoen euro. Deze toename manifesteert zich vooral bij de werkingsmiddelen.

Tot slot nemen de uitgaven van het Pensioenfonds van de statutaire VRT ambtenaren met 0,6 miljoen euro toe.

4.4.7. *Werk en Sociale Economie*

Er wordt 17,8 miljoen euro vanuit de provisie werk naar de VDAB overgeheveld waarvan 7,8 miljoen euro voor de maatregel loopbaandienstverlening (loopbaancheques en stimuleringsfinanciering) en 11,8 miljoen euro ter uitvoering van het plan alternatieven jobkorting inzonderheid voor de volgende maatregelen :

- Trajecten personen in armoede: 4,2 miljoen euro
- Begeleiding van opleidingen op de werkvloer IBO: 5,2 miljoen euro
- Curatieve IBO: 2,4 miljoen euro.

Tengevolge de federale maatregel m.b.t. het optrekken van de instapleeftijd voor de landingsbanen euro daalt het krediet voor landingsbanen met 2 miljoen euro.

Tot slot wordt er 5 miljoen euro voorzien voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid.

4.4.8. *Landbouw en Visserij*

Voor het activeren van het plattelandsfonds wordt een krediet van 6 miljoen euro ingeschreven. Via dit plattelandsfonds wordt er volop kansen gegeven aan de ontwikkeling van plattelandsgemeenten met hun specifieke uitdagingen. Met behulp van middelen vanuit het plattelandsfonds zullen de lokale besturen kunnen investeren in open ruimte.

Bij EV ILVO wordt naar aanleiding van de begrotingsaanpassing een bijkomende intering voor een bedrag van 1,8 miljoen euro toegestaan om een investering in een melkveestal te financieren. Bij de begrotingsopmaak werd er reeds een intering van 750 duizend euro toegestaan voor de financiering van de aankoop van een hoge resolutiespectrometer.

4.4.9. *Leefmilieu, Natuur en Energie*

Bij het Grindfonds wordt het niet-bestemde saldo ten bedrage van 16 miljoen euro bij de begrotingsaanpassing 2013 bestemd voor projecten met het oog op reconversie van de grindwinningsregio op vlak van economie, innovatie, leefmilieu, toerisme en land -en tuinbouw, met een budgettaire impact van 1 miljoen euro in 2013.

Via het MINA-fonds zullen de drinkwatermaatschappijen 56,3 miljoen euro minder subsidie ontvangen voor hun zuiveringsplicht. Dit is te wijten aan een afname van het te verwachten nettotekort ter financiering van de Aquafinfactuur met 3,5 miljoen euro enerzijds en een verdere bijstelling van het subsidiëritme t.o.v. de begrotingsopmaak met 52,8 miljoen euro anderzijds.

De uitgaven voor het Asia Pacific Carbon Fund ten belope van 4 miljoen euro worden geschrapt aangezien aan deze verplichtingen al eind 2012 voldaan werd.

Aan de VREG wordt 400 duizend euro extra krediet toegekend. Samen met de aanwending van de reserves ten belope van 105 duizend euro moeten deze bijkomende middelen de VREG in staat stellen om zich voor te bereiden op de zesde staatshervorming.

4.4.10. *Mobiliteit en Openbare Werken*

Vanuit het FFEU wordt er vooreerst voor 100 miljoen euro aan middelen ter beschikking gesteld voor het wegwerken van gevaarlijke punten en het extra onderhoud naar aanleiding van de geteisterde wegen door de strenge winter.

De actualisatie van de indexatieparameters voor de brandstofprijzen, de kosten van de exploitanten en het leerlingenvervoer, de kosten voor de vergrijzing en de door te voeren besparingen van het administratief personeel zorgen globaal voor een toename van de exploitatietoelage van De Lijn met 4,5 miljoen euro. Daarnaast wordt een compensatie vanuit onderwijs voorzien ten belope van 3,8 miljoen euro voor de versterking van het leerlingenvervoer en als ontvangst bij De Lijn ingeschreven. De investeringsmachtiging van De Lijn wordt éénmalig verhoogd met 4,3 miljoen euro via een compensatie vanuit het Hermesfonds (1,4 miljoen euro) en een reeds verleende toelage vanuit het IWT (2,9 miljoen euro) in het kader van het project rond waterstofbussen.

Om de benodigde inkomsten te bekomen om de doelstelling inzake kostendekkingsgraad te halen, zullen de tarieven vanaf 1 juni 2013 stijgen met de gewone index, worden er maatregelen getroffen

tegen zwartrijden en wordt een optimalisatie van de reclame-inkomsten doorgevoerd ten belope van 3 miljoen euro.

Daarnaast worden de bijkomende ontvangsten voor leerlingenvervoer ook in rekening gebracht.

De vereffeningskredieten voor onderhoudsbaggerwerken worden met 20 miljoen euro opgetrokken. Deze kredieten zijn benodigd om blijvend in de noodzakelijke onderhoudsbaggerwerken te voorzien. De vastleggingen hiervoor waren reeds genomen.

De uitgavenkredieten voor BAM NV worden met 4,9 miljoen euro verminderd, door middel van het terugschroeven van de toegelaten aanwending van het saldo.

4.4.11. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Op 21 december 2012 keurde de Vlaamse Regering een nieuw financiering- en fundingbesluit goed voor de sociale huursector. Door een meer realistische inschatting van de fundingkost voor de VMSW in de huursector neemt het beleidskrediet voor het luik zoals gefinancierd met kapitaalsubsidies, ofwel eenmalige tussenkomsten, sterk toe met 36,6 miljoen euro. De fundingkost werd bij de initiële begroting ingeschat op 3,593%, terwijl deze bij de begrotingsaanpassing op 4,459% wordt ingeschat, waardoor het te voorziene VAK stijgt. Anderzijds stijgt het beleidskrediet ook als gevolg van de afschaffing van de SBR-subsidies en de integratie van deze subsidies in de kapitaalsubsidies huur. Het beleidskrediet voor SBR-subsidies, ten belope van 7,8 miljoen, valt daardoor ook weg.

De kredieten voor de financiering op basis van rentesubsidies, ofwel jaarlijkse tussenkomsten, huur nemen af met 4,3 miljoen euro. Bij de begrotingsopmaak 2013 werden in het betalingsplan de betalingen proportioneel verdeeld over het programma gefinancierd met eenmalige tussenkomst en het programma gefinancierd met een jaarlijkse tussenkomst. Conform het nieuw fundingbesluit worden nu de projecten eerst toegewezen aan het programma gefinancierd met een eenmalige tussenkomst. Daardoor werden slechts heel beperkt (1,7 miljoen euro i.p.v. 36,9 miljoen euro) betalingen toegewezen aan het UP2010 gefinancierd met een jaarlijkse tussenkomst.

Een lagere referentierentevoet heeft tot gevolg dat de kredieten voor kapitaalsubsidies koopsector kunnen dalen met 14,5 miljoen euro in beleidskredieten en 4,3 miljoen euro in betaalkredieten.

Vanuit het FFEU wordt voor 10 miljoen euro aan bijkomende middelen voor investeringen in Onroerend Erfgoed voorzien.

5. HET FINANCIËEL BEHEER

Eind 2012 had de Vlaamse overheid een directe schuld van 6,4 miljard euro ten opzichte van 6,6 miljard euro eind 2011. Dankzij de goede begrotingsresultaten en de vertraging in het uitvoeren van de kapitaalparticipaties werd een financieringsoverschot behaald of een daling van de directe schuld met 196 miljoen euro. Ook de schuldgraad (verhouding directe schuld t.o.v. de geconsolideerde ESR-ontvangsten) is gedaald van 25% in 2011 naar 24% in 2012.

Verwacht wordt dat KBC in de eerste helft van 2013 overgaat tot een belangrijke terugbetaling van 1,17 miljard euro kapitaal + 50% premie. Om de periode te overbruggen tot de waarschijnlijke terugbetaling van KBC werden er in 2012 meer BCP-uitgiftes geplaatst en werd de kasfaciliteit intensiever gebruikt. Daarnaast werden de EMTN-leningen die op eindvervaldag kwamen in 2012 maar gedeeltelijk vervangen door een nieuwe EMTN-uitgifte in maart van 750 miljoen euro en door 2 private leningen van in totaal 115 miljoen euro. In 2013 worden de EMTN-uitgiftes die op eindvervaldag komen ten bedrage van 1,05 miljard euro niet vervangen.

5.1. Schuldevolutie

De evolutie van de schuld is vooreerst afhankelijk van het begrotingssaldo. Het effect op de schuld hiervan kan best worden ingeschat via het verwachte saldo in ESR-termen op de geconsolideerde begroting. Vervolgens zijn er ook de ontvangsten en uitgaven voor kredietverleningen en participaties die mee de evolutie van de schuld bepalen. Deze twee soorten verrichtingen zijn niet inbegrepen in het vorderingensaldo maar wel in het te financieren saldo van de Vlaamse overheid.

5.1.2. Het begrotingssaldo in ESR-termen

Voor 2013 is een begroting in evenwicht voorzien in ESR-termen. Bij de inschatting van de schuldevolutie 2013 wordt deze factor dan ook, net als vorig jaar, als neutraal beschouwd.

5.1.3. Kredietverleningen en participaties

Ook het saldo van de deelnemingen bepaalt mee de evolutie van de schuld. Aan de hand van de hiervoor ingeschreven kredieten van dit en vorige jaren in de begroting worden de kasuitgaven en – ontvangsten van de kapitaalparticipaties van de Vlaamse overheid ingeschat.

Het belangrijkste budget in de begroting voor deelnemingen is de verwachte ontvangst ingevolge een gedeeltelijke terugbetaling van de staatssteun door KBC. Verder zijn bij de ministeries nog ontvangsten gebudgetteerd ten bedrage van 3 miljoen euro. Aan uitgaven is in 2013 200 miljoen euro VAK en 50 miljoen euro VEK aan nieuwe participaties ingeschreven (zie verder).

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte telt vanaf begroting 2013, gelet op het instellen van betaalkalenders op de ESR-8-uitgaven en gelet op het niet meer voorzien van ruiterbepalingen voor VEK-kredieten het begrotingseffect in VEK.

De VEK op basis van de voorziene VAK van de voorbije jaren (181 miljoen euro) is geraamd aan de hand van de betaalkalenders in de beslissingen van de Vlaamse Regering, aangepast aan de reeds uitgevoerde betalingen en nieuwe inzichten.

In 2012 trad er een vertraging op in de uitvoering van de kapitaalparticipaties. Van de 220 miljoen euro die ingeschreven stond in de begroting werd maar 69 miljoen euro uitgegeven. Sommige van de dossiers werden nog niet beslissingsrijp gevonden voor agendering op de Vlaamse Regering. Door de

strengere Europese normen voor participaties is er op voorhand een grondige screening of het voorziene project zal voldoen aan de Europese kwalificatievereisten van een ESR 8-uitgave. Daarnaast hebben sommige investeringen een lange doorlooptijd en worden deze pas uitbetaald in functie van de realisaties en de behoefte aan financieringsmiddelen.

Gelet op de vertraging in 2012 werden een aantal van deze dossiers doorgeschoven naar 2013. De belangrijkste ingeschreven vereffeningskredieten voor 2013 zijn: 30 miljoen euro voor kapitaalparticipaties in PPS-projecten, 30 miljoen euro voor TINA, 20 miljoen euro voor Arkimedes en 50 miljoen euro voor de uitvoering van het participatiebudget 2012. Voor het nieuwe vastleggingskrediet van 100 miljoen euro, voorzien bij de begrotingsopmaak 2013, wordt rekening gehouden met een kasimpact van 30 miljoen euro, waarvan 20 miljoen euro voor het investeringsproject “cleanroom” van IMEC, 10 miljoen euro voor SOFI-fonds en 5 miljoen euro voor de erfgoedkluis. Daarnaast wordt er bij deze begrotingsaanpassing 2013 een kapitaalverhoging van 100 miljoen euro vastleggingskrediet voorzien in de Limburgse Reconversie maatschappij waarvan er in 2013 20 miljoen euro volstort zal worden.

Bij de instellingen zijn ESR-8 ontvangsten ingeschreven ten bedrage van 11 miljoen euro en uitgaven ten bedrage van 24 miljoen euro.

Tabel 5-1: Ingeschreven ESR-8 ontvangsten en –uitgaven BA 2013 (in duizend euro)

Deelnemingen en kredietverleningen	BA 2013 Ontvangst/VAK	BA 2013 Ontvangst/VEK
Ministeries		
ESR-8 ontvangsten ministeries (excl. KBC)	3.392	3.392
ESR-8 ontvangst KBC (incl. 50% premie)	1.749.000	1.749.000
ESR-8 kredieten ministeries	-221.240	-231.741
Vlaamse Rechtspersonen		
ESR-8 ontvangsten rechtspersonen	11.230	11.230
ESR-8 uitgaven rechtspersonen	-26.795	-24.033
Saldo (incl. KBC)	1.515.587	1.507.848
Saldo (excl. KBC)	-233.413	-241.152

In bovenstaande tabel wordt ervan uitgegaan dat KBC de staatssteun terugbetaalt overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt met de Europese Commissie. In deze hypothese dient KBC 4,67 miljard euro aan kapitaal terug te betalen aan de Belgische overheid tegen eind 2013. KBC heeft in 2012 de federale overheid volledig terug betaald. Dit betekent dat KBC in 2013 nog minimaal 1,17 miljard euro aan kapitaal dient terug te betalen aan de Vlaamse overheid. Verwacht wordt dat KBC dit kapitaal zal terug betalen in de eerste helft van 2013, vermeerderd met de terugbetalingspremie van 50%.

Daar het financieringsresultaat omwille van KBC normaliter vrij positief zal zijn in 2013, zullen de uitgaven voor participaties worden gefinancierd op korte termijn. De inkomsten uit KBC zullen worden aangewend voor het opvangen van haar herfinancieringsbehoeften (zie infra).

Indien abstractie wordt gemaakt van de KBC terugbetaling moet de Vlaamse overheid bijkomende externe financiering op lange termijn zoeken voor het kassaldo van haar participaties, zijnde 241.152 duizend euro.

5.2. Herfinancieringsbehoeften

Voor wat betreft de ontvangsten en aflossingen van leningen is 2013 een belangrijk jaar. In 2009 heeft de Vlaamse overheid lange termijn leningen opgenomen via haar EMTN-programma. Die opnames

hebben enerzijds de afgesproken staatssteun van 3,5 miljard euro voor KBC en anderzijds het tekort op de begroting helpen financieren.

De einddatum van de EMTN-leningen aangegaan voor de KBC-participatie is toen gespreid in functie van de verwachte terugbetaling door KBC. In het kader van een goed Vlaams ALM-beleid is toen geopteerd om de financiering te spreiden over drie en vijf jaar. Hierdoor zijn in het jaar 2012 de eerste EMTN-leningen op eindvervaldag gekomen. In 2013 vervalt 750 miljoen euro op 20 januari en 300 miljoen euro op 29 juni.

Door de verwachte terugbetaling door KBC van 1,17 miljard euro kapitaal kan de Vlaamse overheid in 2013 haar directe schuld gevoelig verminderen. Via de uitgifte van BCP en het intensief gebruik van de kasfaciliteit zal de Vlaamse overheid ernaar streven om de ontvangen gelden reeds in 2013 zo veel als mogelijk te gebruiken voor schuldaflossing.

Naast deze grote eindvervaldagen heeft de Vlaamse overheid ook enkele kleinere vervaldagen. Van de overgenomen leningen van de vismijn Oostende en de Gemeentelijke Holding is het aflossingsschema gekend. In 2013 vervalt respectievelijk 174 duizend euro en 2,4 miljoen euro. De laatste vervaldag van deze leningen is pas in 2028. Voor de aflossingen in het kader van de opnames door gemeentes en provincies op het Investeringsfonds voor de lokale besturen wordt 1 miljoen euro voorzien in 2013. De eindvervaldag van de 2 private leningen die in 2012 aangegaan werden voor in totaal 115 miljoen euro is in 2015 voorzien.

Naast de rechtstreekse leningen van de Vlaamse Gemeenschap / Vlaams Gewest (directe schuld), beschikken enkele te consolideren rechtspersonen over leningen. De aflossingen van deze leningen bezwaren, net als de hierboven vermelde aflossingen van de directe schuld, de begroting in ESR-termen niet, maar wel de financieringslast van de (geconsolideerde) Vlaamse overheid. In de begroting van de agentschappen zijn 27,7 miljoen euro aan te betalen aflossingen en 3 duizend euro aan te ontvangen aflossingen ingeschreven. Merk op dat ingevolge de huidige samenstelling, de evolutie van de geconsolideerde schuld in grote mate gelijk loopt met de evolutie van de directe schuld. De stand van de geconsolideerde schuld is opgelijst in het “Kas-, Schuld- en Waarborgrapport 2012” dat binnenkort gepubliceerd zal worden. Dit rapport zal raadpleegbaar zijn op ‘<http://fin.vlaanderen.be>’ onder de rubrieken ‘Overheidsfinanciën’ en ‘Publicaties’.

Tabel 5-2: Herfinancieringsbehoeften BA 2013 (in duizend euro)

	Ontvangsten	Uitgaven
Ministeries	-	- 1.053.606
Agentschappen	3	- 27.737
Saldo		- 1.081.340

6. HET VORDERINGENSALDO

Tabel 6-6 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo (excl. Titel III) wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo (excl. Titel III) wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven van dezelfde ministeries.

De ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) zijn de totale ontvangsten uit de algemene middelenbegroting en bedragen voor het jaar 2013 27,4 miljard euro. Voor de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) worden de totale vereffeningskredieten genomen uit de administratieve uitgaventabel. Deze worden berekend als de som van de VEK's en VRK's en bedragen samen 26,2 miljard euro (cfr. tabel 4-4).

Het begrotingssaldo voor het jaar 2013 bedraagt aldus $27,4 - 26,2 = 1,2$ miljard euro.

Om tot het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) te komen worden op het begrotingssaldo een aantal correcties aangebracht.

Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR-code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om indirecte schuld af te lossen (ESR-code 9).

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de toelagen aan, als de toelagen van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Bij de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de intering op het begrotingssaldo bij het Vlaams Zorgfonds. In uitvoering van het regeerakkoord worden de bestaande reserves geconsolideerd waardoor er in 2013 een beperkte intering op de reserves mogelijk is.

Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, werd ze lange tijd niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Naar aanleiding van het jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën ⁽³⁾ wordt het Vlaams Zorgfonds echter opgenomen in de geaggregeerde rekening van de Gewesten en Gemeenschappen en bijgevolg van entiteit II.

Aan uitgavenzijde wordt er tot slot een correctie gemaakt voor de rente-uitgaven om het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de ministeries te bekomen.

Toepassing van bovenstaande principes op de ontvangsten van de ministeries (excl. DAB's) kan schematisch als volgt worden voorgesteld:

³ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de begrotingen 2007 en 2008 en het nieuwe Stabiliteitsprogramma 2008-2011, juli 2008, blz. 106-107

Tabel 6-1: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting (in duizend euro)

Ontvangsten	27.431.926
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-1.752.392
Toelagen van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-55.440
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	25.624.094

Toepassing van bovenstaande principes op de uitgaven van de ministeries (excl. DAB's) resulteert in onderstaand berekeningsschema.

Tabel 6-2: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven algemene begroting (in duizend euro)

Uitgaven	26.165.314
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-231.741
Toelagen aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	-6.991.141
Aflossingen schuld (esr code 9)	0
Correctie Zorgfonds (t.o.v. toelage)	7.958
Rente-uitgaven	-156.107
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	18.794.283

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse ministeries (excl. DAB's) is dan gelijk aan het verschil tussen de ESR-gecorrigeerde ontvangsten en ESR-gecorrigeerde primaire uitgaven van de algemene uitgavenbegroting en bedraagt 25,6 – 18,8, ofwel 6,8 miljard euro.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het ESR-gecorrigeerd primair saldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de Vlaamse rechtspersonen en andere entiteiten die tot de Vlaamse consolidatieperimeter behoren.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast om de totale begrotingsontvangsten en – uitgaven om te zetten in ESR-gecorrigeerde ontvangsten en - uitgaven. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het ESR- gecorrigeerd primair saldo gekomen.

Naast de hierboven beschreven ESR-correcties voor deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en overheidsschuld (code 9) en het neutraliseren van de financiële stromen van en naar de ministeries en de te consolideren Vlaamse instellingen worden langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen).

Tabel 6-3: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde ontvangsten instellingen (in duizend euro)

Ontvangsten	10.949.772
Leningen	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-11.230
Toelagen van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-7.088.978
Interne verrichtingen	-2.441.932
ESR gecorrigeerde ontvangsten	1.407.629

Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend (interne verrichtingen).

Omwille van de specificiteit van het FFEU wordt er naar analogie met de berekening van de beleids- en betaalkredieten in een aparte FFEU-lijn voorzien in de berekening van het ESR-gecorrigeerd primair saldo van de te consolideren instellingen.

Naar aanleiding van de recente indeling van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) resp. het Vlaams Energiebedrijf (VEB) tot de Vlaamse consolidatieperimeter wordt de evolutie van hun ESR-aanrekenbare ontvangsten afgezet ten opzichte van de ESR-aanrekenbare uitgaven. Dit resultaat wordt weergegeven in de resp. correctielijnen.

Net zoals bij de ministeries, wordt er tot slot een correctie gemaakt voor de rente-uitgaven om het ESR-gecorrigeerd primair saldo van de instellingen te bekomen.

Tabel 6-4: Saldi-berekening – ESR-gecorrigeerde uitgaven instellingen (in duizend euro)

Uitgaven	10.949.772
Aflossingen	-27.737
Deelnemingen en kredietverleningen	-24.033
Toelagen aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-151.359
Interne verrichtingen	-2.187.429
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	113.598
Bijdrage PMV tot het vorderingensaldo	-5.108
Impact VEB op het vorderingensaldo	930
Rente-uitgaven	-6.414
ESR gecorrigeerde uitgaven incl FFEU	8.662.220

Het ESR-gecorrigeerd primair saldo van de te consolideren instellingen bedraagt $1,4 - 8,7 = -7,3$ miljard euro.

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse overheid wordt bekomen door de resultaten van de ministeries en de instellingen samen te voegen en bedraagt $6,8 - 7,3 = -0,5$ miljard euro.

De methode voor de berekening van de onderbenutting is ongewijzigd gebleven. We blijven uitgaan van de geobserveerde onderbenutting van het jaar x-1 (i.c. begrotingsjaar 2012) en passen enkele correcties toe voor éénmalige factoren die de onderbenutting voor het jaar 2012 hebben beïnvloed. De onderbenutting 2012 bedroeg 659 miljoen euro of 2,43 % van de totaal ingeschreven ESR-betaalkredieten.

Deze onderbenutting werd echter vertekend door een aantal eenmalige factoren. Enerzijds werd de onderbenutting in 2012 opgekrikt door het niet aanwenden van buffers en provisies voor 347,4 miljoen euro maar werd anderzijds aangetast voor de bedrag van 262,6 miljoen euro door het eenmalig effect van de oversijpelings van uitgaven van 2013 naar 2012.

Tabel 6-5: Oversijpelingseffecten van 2013 naar 2012 (in duizend euro)

APCF	5.700
Imec	20.000
Vlif	10.000
Stationsomgeving	10.000
Drinkwatermaatschappijen	82.000
VMSW	10.000
Agion	10.000
Studietoelagen	10.500
Fina Olefin (VFLD/VIF)	20.000
Landbouw	8.000
Onroerend erfgoed	2.800
Aanrekeningsregels VAPH	73.600
Totaal	262.600

Tot slot werd de onderbenutting 2012 éénmalig geïmpacteerd door de uitgave op de overgedragen kredieten voor de organisatie van de lokale verkiezingen à rato van 25 miljoen euro.

Indien we deze als éénmalig geïdentificeerde factoren van onderbenutting filteren uit de vastgestelde onderbenutting 2012 dan bekomen we een voorspeller voor het onderbenuttingspercentage in 2013 namelijk 559,2 miljoen euro (= 659 -347,4 + 262,6 +25) of 2,21% van de totaal ingeschreven ESR-betaalkredieten in 2012.

Deze 2,21% wordt toegepast op de beschikbaar gestelde betaalkredieten 2013 (excl. nieuw beleid 2013) om de verwachte onderbenutting 2013 te bekomen. $27,5 \text{ miljard euro} \times 2,21\% = 608,4 \text{ miljoen euro}$.

Voor de 200 miljoen euro nieuw beleid opgestart in 2012 werd uitgegaan van een onderbenuttingspercentage van 20% en heeft aldus bijgedragen aan de 659 miljoen onderbenutting in 2012.

Conform de bij de meerjarenraming toegepaste methodiek wordt in het jaar volgend op het opstartjaar 2012 een onderbenuttingspercentage van 10% toegepast, wat aanleiding geeft tot een neerwaartse correctie onderbenutting met 20 miljoen euro.

Tot slot worden gaan we uit van 10% onderbenutting op de bijkomende beleidsimpulsen 2013 of 5 miljoen euro.

Dit alles geeft een verwachte onderbenutting bij de begrotingsaanpassing 2013 van 593,4 miljoen euro. Dit is 239,6 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsopmaak 2013.

Het ESR- gecorrigeerd primair saldo van de Vlaamse overheid gecorrigeerd voor onderbenutting wordt het gecorrigeerde primair saldo van de Vlaamse overheid genoemd en bedraagt $-424,8 + 593,4 = 168,6$ miljoen euro.

Tot slot dienen de geconsolideerde rente-uitgaven à rato van 162,5 miljoen euro in rekening gebracht te worden om het gecorrigeerde vorderingensaldo te bekomen.

Per saldo sluit de Vlaamse Regering de begroting af met een positief vorderingensaldo van 6,1 miljoen euro.

Uit tabel 6-5 blijkt dat de Vlaamse regering haar engagement blijft nakomen om in 2013 een begrotingsevenwicht in termen van vorderingensaldo te bereiken.

Tabel 6-6: Normnaleving door de Vlaamse overheid (in duizend euro) – Een begroting in evenwicht

	ESR-effect	BO 2013	BA 2013
Algemene begroting Vlaamse ministeries (excl. Titel III)			
Ontvangsten	+	27.710.625	27.431.926
Uitgaven	-	-26.338.286	-26.165.314
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries (excl. Titel III)	=	1.372.339	1.266.612
Ontvangsten	+	27.710.625	27.431.926
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-1.751.777	-1.752.392
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring	-	-18.749	-55.440
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	25.940.099	25.624.094
Uitgaven	-	26.338.286	26.165.314
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-256.906	-231.741
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring	+	-7.089.368	-6.991.141
Aflossingen schuld (esr code 9)	+	0	
Correctie Zorgfonds (t.o.v. toelage)	+/-		7.958
Rente-uitgaven	-	-169.475	-156.107
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven algemene begroting	=	18.822.537	18.794.283
ESR- gecorrigeerd primair saldo Vlaamse ministeries (1)	=	7.117.562	6.829.811
Begrotingen te consolideren instellingen			
Ontvangsten	+	10.528.483	10.949.772
Leningen	-	-3	-3
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-10.953	-11.230
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-7.191.332	-7.088.978
Interne verrichtingen	-	-1.918.245	-2.441.932
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.407.950	1.407.629
Uitgaven	-	10.528.483	10.949.772
Aflossingen	+	-27.729	-27.737
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-22.576	-24.033
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-175.087	-151.359
Interne verrichtingen	+	-1.698.500	-2.187.429
ESR gecorrigeerde uitgaven FFEU	-	103.467	113.598
bijdrage PMV tot het vorderingensaldo	+		-5.108
impact VEB op het vorderingensaldo	-		930
Rente-uitgaven	-	-6.506	-6.414
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven incl FFEU	=	8.701.552	8.662.220
ESR- gecorrigeerd primair saldo te consolideren instellingen (2)	=	-7.293.602	-7.254.591
ESR- gecorrigeerd primair saldo (1) + (2)	=	-176.040	-424.780
Onderbenutting	+	353.775	593.405
Verwachte afrekening jobkorting	-		
Gecorrigeerd primair saldo	=	177.735	168.625
Rente-uitgaven	-	175.981	162.521
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	1.754	6.104